

Art. 65

Art.65 De bepalingen van dit hoofdstuk zijn van toepassing op al wie de bij deze wet erkende rechten int of verdeelt voor rekening van verschillende rechthebbenden.

Art.65 Est soumis aux dispositions du présent chapitre quiconque perçoit ou répartit des droits reconnus par la présente loi, pour le compte de plusieurs titulaires de ces droits.

Carine Libert
Hendrik Vanhees

user 27/1/13 20:25

Met opmaak: Nederlands

Eén van de grote nieuwigheden bij de inwerkingtreding in 1994 van de Auteurswet van 30 juni 1994 (Auteurswet) was het voorzien van een zeer uitgebreide regeling i.v.m. de vennootschappen die zich bezig houden met het innen van de door de Auteurswet erkende rechten en/of de verdeling ervan voor rekening van verschillende rechthebbenden¹. Deze vennootschappen zullen verder aangeduid worden met de begrippen 'beheersvereniging', 'beheersvennootschap' of 'auteursvereniging'. De voorziene regeling betreft zowel de organisatie, het statuut, de werking als de controle op deze vennootschappen. Zij werd evenwel grondig herzien door de wet van 10 december 2009 tot wijziging van de wet van 30 juni 1994 betreffende het auteursrecht en de naburige rechten wat het statuut van en de controle op de vennootschappen voor het beheer van de rechten betreft², waarvan de meeste bepalingen in werking zijn getreden op 1 april 2010³.

Het moet eigenlijk niet onderstreept worden dat beheersvennootschappen vandaag de dag onmisbaar zijn binnen

¹Cf. de letterlijke tekst van artikel 65 Auteurswet.

²B.S., 23 december 2009, 80461. Deze wet wordt hierna verder aangeduid als '(de) wet van 10 december 2009'.

³Zie voor de inwerkingtreding van de bepalingen van de wet van 10 december 2009: artikel 45 van deze wet.

het domein van het auteursrecht en de naburige rechten. Het is immers zeer vaak onmogelijk voor hen die auteursrechtelijk beschermde werken en door de auteurswet beschermde prestaties willen gebruiken om een rechtstreeks exploitatiecontract te sluiten met de rechthebbenden. Immers, de gebruikers van auteursrechtelijk beschermde werken en door de auteurswet beschermde prestaties exploiteren zeer vaak zeer veel beschermde werken en prestaties, van zeer veel verschillende rechthebbenden, en laatstgenoemde rechthebbenden zijn bovendien ook nog over de hele wereld verspreid. Wat de rechthebbenden betreft is het zo dat hun beschermde werken en prestaties zeer vaak door zeer velen, verspreid over de hele wereld, en dan nog vaak op hetzelfde moment gebruikt worden. Rechthebbenden en gebruikers kunnen elkaar dus vaak niet meer identificeren en vinden, en het sluiten van individuele exploitatiecontracten is heel vaak totaal onmogelijk. Zo bijv. exploiteert een radiozender iedere dag opnieuw zeer veel beschermde werken en prestaties. Zo ook wordt op een bal zeer veel muziek, afkomstig van auteurs van over de hele wereld, en gezongen en gespeeld door over de hele wereld verspreide houders van naburige rechten, geëxploiteerd. De houders van auteurs- en naburige rechten zijn dus genoodzaakt zich te verenigen in beheersvennootschappen die enerzijds de toestemming kunnen verlenen tot exploitatie van het door hen beheerde repertoire van werken en prestaties, en die anderzijds tevens controle kunnen uitoefenen op het gebruik van dit repertoire. Deze beheersverenigingen zorgen ook voor de inning van de verschuldigde rechten voor het gebruik van het door hen beheerde repertoire, evenals voor de verdeling van de aldus geïnde rechten naar de rechthebbenden toe. Door het sluiten van overeenkomsten van wederzijdse vertegenwoordiging met buitenlandse beheersvennootschappen beheren Belgische auteursverenigingen in België niet alleen Belgische werken en prestaties, maar ook buitenlands

repertoire. Beheersvennootschappen zijn ook onontbeerlijk waar de auteurswet voor bepaalde handelingen niet meer de toestemming van de auteurs of de houders van naburige rechten vereist, maar enkel voorziet in een recht op vergoeding voor dergelijke handelingen. Gedacht kan hier bijv. worden aan het kopiëren voor eigen gebruik van geluids- en audiovisuele werken en de reprografie⁴.

Artikel 65 Auteurswet bepaalt voor welke beheersverenigingen de in de Auteurswet in hoofdstuk VII, met als titel 'Vennootschappen voor het beheer van de rechten', voorziene regeling juist geldt⁵. Het stelt letterlijk dat de bepalingen van dit hoofdstuk VII van toepassing zijn op al wie de bij de Auteurswet erkende rechten int of verdeelt voor rekening van verschillende rechthebbenden. Concreet betekent dit dus dat de door de Auteurswet voorziene regels uit hoofdstuk VII van toepassing zijn op de vennootschappen die zich bezighouden met het innen van de door de Auteurswet erkende rechten en/of de verdeling ervan voor rekening van verschillende rechthebbenden. Gelet op het feit dat artikel 65 Auteurswet spreekt over innen *of* verdelen, is de wettelijke regeling ook van toepassing op beheersvennootschappen die niet en innen en verdelen, maar slechts één van deze activiteiten uitoefenen. Door te vereisen dat het beheer van de rechten (de inning en/of verdeling) gebeurt voor rekening van rechthebbenden, iets wat moet blijken uit het voorwerp van de overeenkomst die rechthebbenden bindt aan vennootschappen, wordt het mogelijk een onderscheid te maken tussen enerzijds de

---

⁴Zie over dit alles: Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 30 juni 1994 betreffende het auteursrecht en de naburige rechten wat het statuut van en de controle op de vennootschappen voor het beheer van rechten betreft (hierna verkort geciteerd: 'Wetsontwerp statuut en controle beheersvennootschappen'), Parl. St. Kamer, Zitting 2008-2009, doc. nr. 2051/001, pag. 5.

⁵In deze zin: Wetsontwerp statuut en controle beheersvennootschappen, 23.

beheersactiviteit, die onder hoofdstuk VII Auteurswet valt, en anderzijds de activiteiten zoals het uitgeven, het produceren, het verdelen van beschermde werken en prestaties, die niet onder dit hoofdstuk uit de Auteurswet vallen.

De persoon die activiteiten zoals het uitgeven, het produceren of het verdelen van beschermde werken en prestaties uitoefent beheert in principe immers de rechten die hij zich heeft doen overdragen of die hij heeft verkregen in de vorm van een licentie, in zijn eigen naam en voor zijn eigen rekening⁶. Daar artikel 65 Auteurswet spreekt over het innen en/of verdelen van bij de Auteurswet erkende rechten *voor rekening van verschillende rechthebbenden*, zal hoofdstuk VII van de Auteurswet niet gelden voor de persoon of organisatie die de rechten voor één auteur of één uitvoerende kunstenaar beheert⁷. Zo ook valt een auteur of een uitvoerende kunstenaar die zijn eigen rechten beheert niet onder deze regeling⁸. Met de *door de Auteurswet erkende rechten* worden zowel de door de Auteurswet erkende auteursrechten als de door de Auteurswet erkende naburige rechten bedoeld, ongeacht of dit exclusieve rechten zijn, dan wel rechten op vergoeding die uit de Auteurswet voortvloeien (bijv. inzake reprografie of het kopiëren voor eigen gebruik van geluids- en audiovisuele werken). De geïnde en verdeelde vergoedingen kunnen dus zowel de vergoedingen zijn die voortvloeien uit de uitoefening van de genoemde exclusieve rechten, als de vergoedingen die voortvloeien uit de genoemde rechten op vergoeding⁹.

---

⁶Wetsontwerp statuut en controle beheersvennootschappen, 23-24.

⁷In deze zin: J. CORBET, 'De nieuwe auteurswet: wijzigingen ten aanzien van de oude wet' (hierna verkort geciteerd: 'De nieuwe auteurswet'), in Intellectuele eigendomsrechten, Vlaams Pleitgenootschap bij de balie te Brussel (ed.), Kalmthout, Biblo, 1995, 38.

⁸J. CORBET, 'De nieuwe auteurswet', l.c., 38.

⁹Wetsontwerp statuut en controle beheersvennootschappen, 24.

De parlementaire voorbereiding van de wet van 10 december 2009 stipt aan dat het feit op zich dat rechten worden geïnd en verdeeld voor rekening van verschillende rechthebbenden, de toepassing meebrengt van hoofdstuk VII van de Auteurswet op deze activiteit. Dit is volgens deze parlementaire voorbereiding het geval zelfs indien geen enkele andere activiteit, die er over het algemeen het logisch gevolg van is (vaststelling van tarieven, van innings- of verdelingsregels, onderhandeling over tarieven, overeenkomsten, enz.) wordt uitgeoefend¹⁰. Tevens wordt in de parlementaire voorbereiding aangestipt dat artikel 65 Auteurswet geen toepassing vindt op de inningsagenten, en ook niet op de technische prestaties van de beheersvennootschappen. Maar, wat de genoemde inningsagenten betreft, mogen zij, om niet binnen het toepassingsgebied van artikel 65 e.v. Auteurswet te vallen, geen statutaire of werkelijke activiteit hebben van het innen of verdelen van auteurs- of naburige rechten voor rekening van verschillende rechthebbenden. De verantwoordelijkheid voor de inning en verdeling moet berusten bij de opdrachtgever, zowel ten aanzien van de inningsagent als ten aanzien van derden. De inningsagent mag, om buiten het toepassingsgebied van hoofdstuk VII van de Auteurswet te vallen, slechts activiteiten uitoefenen in naam en voor rekening van de opdrachtgever, beperkt tot technische en dagelijkse taken. In die optiek mag de inningsagent geen tarieven, inningsmodaliteiten of verdelingsregels uitwerken. Deze moeten immers door de beheersvennootschap-opdrachtgever worden uitgewerkt¹¹.

---

¹⁰ Wetsontwerp statuut en controle beheersvennootschappen, 24-25.

¹¹ Wetsontwerp statuut en controle beheersvennootschappen, 25.

Zoals getracht werd in de vorige twee paragrafen aan te geven, wil artikel 65 Auteurswet bepalen op wie de regels uit hoofdstuk VII Auteurswet van toepassing zijn. Dit is, zoals aangegeven, op al wie de bij de Auteurswet erkende rechten int of verdeelt voor rekening van verschillende rechthebbenden. Aangestipt moet echter worden dat artikel 65 Auteurswet niet wil beletten dat ook anderen deze rechten innen en/of verdelen. Deze bepaling wil beheersverenigingen dus geen exclusiviteit van inning en/of verdeling geven¹². Zo is het bijv. nog steeds mogelijk, dat een bepaalde persoon de door de Auteurswet erkende rechten int en/of verdeelt (beheert) voor één auteur of één uitvoerende kunstenaar¹³.

---

¹² In deze zin: C. LIBERT, 'Art. 65 A.W.', in Huldeboek Jan Corbet - De Belgische auteurswet. Artikelsgewijze commentaar, F. BRISON en H. VANHEES (eds.), Brussel, Larcier, 2008, 2e herziene editie, 359.

¹³ Zie in deze zin ook: Vz. Rb. Brussel, 17 december 1999, A&M, 2000/3, 298, waarin te lezen staat dat noch de Auteurswet, noch de voorbereidende werken van de Auteurswet, melding maken van een betalingsexclusiviteit door beheersvennootschappen of van een verbod dat organisaties die geen erkende beheersvennootschappen zijn zou verhinderen om betalingen te doen van auteursrechten of van naburige rechten.

Art. 65bis

Art. 65bis § 1. Het beheer moet worden waargenomen door een vennootschap met rechtspersoonlijkheid en beperkte aansprakelijkheid die op regelmatige wijze is opgericht in een van de landen van de Europese Unie waar zij op geoorloofde wijze als vennootschap voor de inning of de verdeling van de genoemde rechten werkzaam is.

Indien de vennootschap gevestigd is in een andere Lid-Staat van de Europese Unie, dient zij haar activiteiten in België te verrichten via een in België gevestigd bijkantoor.

Behoudens andersluidende bepaling zijn de beheersvennootschappen die in een andere Lid-Staat van de Europese Unie gevestigd zijn, enkel voor wat betreft hun in België gevestigde bijkantoren onderworpen aan alle verplichtingen die uit deze wet voortvloeien en aan de controle door de controledienst van de vennootschappen voor het beheer van auteursrechten en naburige rechten bij de Federale overheidsdienst die het auteursrecht onder zijn bevoegdheden heeft, hierna de Controledienst.

Behoudens andersluidende bepaling in deze wet en onverminderd het derde lid, betekent het woord «beheersvennootschap» zowel beheersvennootschappen die in België gevestigd zijn, als beheersvennootschappen die in een andere Lid-Staat van de Europese Unie gevestigd zijn voor wat betreft hun bijkantoor dat gevestigd is in België.

§ 2. De vennoten van beheersvennootschappen die in België gevestigd zijn, moeten de hoedanigheid bezitten van auteur, uitvoerend kunstenaar, producent van fonogrammen of van eerste vastleggingen van films, uitgever of rechtverkrijgende van de voormelde personen, die het beheer van alle of een gedeelte van hun rechten hebben toevertrouwd aan de betrokken beheersvennootschap. De in België gevestigde beheersvennootschappen kunnen tussen hun vennoten ook andere beheersvennootschappen hebben.

Onverminderd de artikelen 55, vijfde lid, 61, vierde lid, 61quater, derde lid, 63, tweede lid, en 65ter, § 1, eerste lid, kan een in België gevestigde beheersvennootschap de aanvaarding van individuele rechthebbenden als vennoten niet weigeren.

De statuten van de in België gevestigde beheersvennootschappen verlenen aan de personen beoogd in het eerste lid waarvan zij de rechten beheren, het recht om hun vennoot te worden, op grond van objectieve criteria vastgelegd in de statuten die op niet-discriminatoire wijze worden toegepast en om vertegenwoordigd te zijn in de organen van de vennootschap.

Art. 65bis §1 Cette gestion doit être effectuée par une société dotée d'une personnalité juridique et d'une responsabilité limitée, régulièrement constituée dans un des pays de l'Union européenne où elle exerce licitement une activité de société de perception ou de répartition desdits droits.

Si la société est établie dans un autre État membre de l'Union européenne, elle doit exercer son activité en Belgique par le biais d'une succursale établie en Belgique.

Sauf disposition contraire, les sociétés de gestion établies dans un autre État membre de l'Union européenne sont soumises, exclusivement en ce qui concerne leurs succursales établies en Belgique, à toutes les obligations qui découlent de la présente loi et au contrôle du service de contrôle des sociétés de gestion de droits d'auteur et de droits voisins auprès du service public fédéral ayant le droit d'auteur dans ses attributions, ci-après le service de contrôle.

Sauf disposition contraire dans la présente loi et sans préjudice de l'alinéa 3, les termes «société de gestion» désignent tant les sociétés de gestion établies en Belgique, que celles établies dans un autre État membre de l'Union européenne en ce qui concerne leurs succursales établies en Belgique.

§ 2. Les associés de sociétés de gestion établies en Belgique doivent être des auteurs, des artistes-interprètes ou exécutants, des producteurs de phonogrammes ou de premières fixations de films, des éditeurs ou les ayants droit de ceux-ci, ayant confié la gestion de tout ou partie de leurs droits à la société de gestion concernée. Les sociétés de gestion établies en Belgique peuvent aussi compter parmi les associés d'autres sociétés de gestion.

Sans préjudice des articles 55, alinéa 5, 61, alinéa 4, 61quater, alinéa 3, 63, alinéa 2, et 65ter, § 1er, alinéa 1er, une société de gestion établie en Belgique ne peut refuser d'admettre en qualité d'associés, des ayants droit individuels.

Les statuts des sociétés de gestion établies en Belgique donnent le droit aux personnes visées à l'alinéa 1er, dont elles gèrent les droits de devenir leurs associés, sur la base de conditions objectives fixées par les statuts appliqués de façon non discriminatoire, et d'être représentées au sein des organes de la société.

Carine Libert
Hendrik Vanhees

Afdeling 1

Art. 65bis, §1 Auteurswet

Artikel 65 Auteurswet van 30 juni 1994 (Auteurswet) bepaalt dat de in hoofdstuk VII Auteurswet voorziene regeling inzake vennootschappen voor het beheer van auteurs- en naburige rechten geldt voor vennootschappen die zich bezighouden met het innen van de door de Auteurswet erkende rechten en/of de verdeling ervan voor rekening van verschillende rechthebbenden. Artikel 65bis Auteurswet bevat vereisten waaraan de beheersvennootschappen die onder hoofdstuk VII Auteurswet vallen moeten voldoen opdat zij in België actief zouden kunnen zijn. Zo bepaalt artikel 65bis, §1, lid 1 Auteurswet in de eerste plaats dat deze beheersvennootschappen de vorm moeten hebben van een vennootschap met rechtspersoonlijkheid en met beperkte aansprakelijkheid. Dit vereiste van rechtspersoonlijkheid met beperkte aansprakelijkheid werd gesteld teneinde de belangen van de vennoten van beheersvennootschappen die verplicht rechthebbenden zijn te vrijwaren¹⁴. Tevens bepaalt artikel 65bis, §1, lid 1 Auteurswet dat deze beheersverenigingen op regelmatige wijze moeten zijn opgericht in een van de landen van de Europese Unie (E.U.) waar zij op geoorloofde wijze als vennootschap voor de inning of de verdeling van de in de Auteurswet erkende rechten werkzaam zijn.

Krachtens artikel 65bis, §1, lid 2 Auteurswet dient een beheersvennootschap die gevestigd is in een andere lidstaat van de E.U., haar activiteiten in België te verrichten via een in België gevestigd bijkantoor. Wel is het zo dat, behoudens andersluidende bepaling, de beheersvennootschappen die in een andere lidstaat van de E.U. gevestigd zijn, enkel voor wat betreft hun in België gevestigde bijkantoren onderworpen zijn

---

¹⁴ Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 30 juni 1994 betreffende het auteursrecht en de naburige rechten wat het statuut van en de controle op de vennootschappen voor het beheer van rechten betreft (hierna verkort geciteerd: 'Wetsontwerp statuut en controle beheersvennootschappen'), Parl. St. Kamer, Zitting 2008-2009, doc. nr. 2051/001, pag. 25.

aan alle verplichtingen die uit de Auteurswet voortvloeien en aan de controle door de controledienst van de vennootschappen voor het beheer van auteursrechten en naburige rechten bij de federale overheidsdienst die het auteursrecht onder zijn bevoegdheden heeft¹⁵. De federale overheidsdienst die het auteursrecht onder zijn bevoegdheden heeft, is de Federale overheidsdienst Economie, K.M.O., Middenstand en Energie. Door te vereisen dat, behoudens andersluidende bepaling, niet

---

¹⁵ Artikel 65bis, §1, lid 3 Auteurswet. Deze controledienst van de vennootschappen voor het beheer van auteursrechten en naburige rechten bij de federale overheidsdienst die het auteursrecht onder zijn bevoegdheden heeft, wordt hierna verder aangeduid als '(de) Controledienst'. Opgemerkt moet worden dat de Raad van State van oordeel was dat het vereiste, voor beheersvennootschappen die in een andere lidstaat van de E.U. gevestigd zijn, om een bijkantoor in België op te richten teneinde in België te kunnen innen en/of verdelen, strijdig is met artikel 56 en 57, lid 3 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU), waarbij iedere discriminatie ten aanzien van een dienstverrichter verboden wordt op grond van diens nationaliteit of verblijfplaats. De Raad van State onderstreept wel dat krachtens de artikelen 51 en 62 VWEU de bepalingen betreffende het vrij verrichten van diensten niet van toepassing zijn op de werkzaamheden die verricht worden ter uitoefening van het openbaar gezag, zelfs indien ze slechts voor een bepaalde gelegenheid plaatshebben, maar dat hiervan in casu geen sprake is aangezien de activiteit van beheersvennootschappen steunt op privaatrechtelijke verhoudingen en niet impliceert dat ze dwangmiddelen kunnen uitoefenen. De artikelen 52 en 66 VWEU staan eveneens discriminatoire maatregelen toe als die uit hoofde van de openbare orde, de openbare veiligheid en de volksgezondheid gerechtvaardigd zijn, maar ook hiervan is volgens de Raad van State bij het innen en/of beheren van door de Auteurswet erkende rechten geen sprake, des te meer daar deze afwijkende bepalingen strikt dienen te worden geïnterpreteerd (advies van de Raad van State nr. 33.930/2 van 13 januari 2003, Wetsontwerp statuut en controle beheersvennootschappen, 99). De wetgever heeft de zienswijze van de Raad van State evenwel niet gevolgd daar in zijn opvatting de lidstaten, krachtens constante rechtspraak van het Hof van Justitie, onder bepaalde voorwaarden beperkingen kunnen aanbrengen op het principe van de vrije dienstverlening wegens dwingende redenen van algemeen belang. Volgens de wetgever raken de activiteiten van beheersvennootschappen het algemeen belang en ontbreekt een geharmoniseerd kader o.a. inzake hun oprichting, statuut, externe controle en relaties met gebruikers en rechthebbenden. In die omstandigheden, aldus de wetgever, kunnen lidstaten specifieke eisen stellen aan de dienstverrichter wegens de toepasselijkheid van regels die hun grond vinden in het algemeen belang, met name regels betreffende organisatie, bekwaamheid, beroepsethiek, toezicht en aansprakelijkheid, en die voor iedereen gelden die gevestigd is op het grondgebied van de Staat waar de dienst wordt verricht. Volgens de wetgever is de eis tot het hebben van een bijkantoor in België voor buitenlandse beheersvennootschappen een eis die geen afbreuk doet aan het primaire vestigingsrecht van vennootschappen, en is deze nodig om te voorkomen dat de dienstverrichter door zijn vestiging in een andere lidstaat, zonder vestiging in België, aan de greep van die regels zou ontsnappen (Wetsontwerp statuut en controle beheersvennootschappen, pag. 26-28).

alleen in België gevestigde beheersvennootschappen, maar ook in België gevestigde bijkantoren van in een andere lidstaat van de E.U. gevestigde beheersvennootschappen onderworpen zijn aan alle verplichtingen die uit de Auteurswet voortvloeien en aan de controle door de Controledienst van de vermelde federale overheidsdienst, wil men verzekeren dat de rechtsregels die moeten worden nageleefd door beheersvennootschappen gelijkwaardig zijn voor alle beheersvennootschappen die een beheersactiviteit uitoefenen op het Belgisch grondgebied¹⁶. Deze bezorgdheid is volgens de parlementaire voorbereiding gesteund op het gebrek aan een Europees geharmoniseerd kader inzake het collectief beheer van auteursrechten en naburige rechten. Hierbij werd verwezen naar de mededeling van 16 april 2004 van de Europese Commissie. Op te merken valt dat sinds deze mededeling er op Europees vlak reeds heel veel is geëvolueerd. Zo is er vooreerst de Aanbeveling van de Europese Commissie van 18 oktober 2005 betreffende het collectieve grensoverschrijdende beheer van auteursrechten en naburige rechten ten behoeve van rechtmatige online muziekdiensten en waarin 2 modellen van grensoverschrijdend collectief beheer worden voorgesteld. Enerzijds het model waarbij de gebruiker de beheersvereniging kiest bij dewelke hij een toelating vraagt voor het gebruik van het wereldrepertoire op het grondgebied van verschillende landen van Europa; anderzijds het model waarbij de rechthebbende de vereniging kiest die zijn rechten voor het online gebruik van zijn werken in meerdere landen exclusief mag beheren. Het is voornamelijk dit tweede model dat in praktijk ingang heeft gevonden en dat de fragmentering van het repertoire heeft veroorzaakt. Deze fragmentering heeft in praktijk tot gevolg dat Belgische beheersverenigingen bij de toekenning van licenties voor online gebruik niet langer een

---

¹⁶ Wetsontwerp statuut en controle beheersvennootschappen, pag. 25-26.

wereldrepertoire kunnen vertegenwoordigen en dat de Belgische gebruiker dus, ondanks de overeenkomsten van wederzijdse vertegenwoordiging waarvan sprake in de commentaar bij artikel 65 Auteurswet, ook de toelating van buitenlandse rechthebbenden en/of buitenlandse beheersverenigingen zal dienen te vragen. Intussen heeft de Europese Commissie op 17 september 2008 het initiatief genomen van ronde tafelgesprekken met alle betrokken partijen en dewelke in 2009 tot een gemeenschappelijke verklaring heeft geleid waarin op het vlak van collectief beheer werd voorzien dat beheersverenigingen objectieve, transparante en niet-discrimineerde voorwaarden dienen te aanvaarden onder dewelke zij en andere entiteiten multi-territoriale licenties kunnen verlenen. Ook worden er binnen de Europese Commissie gesprekken gevoerd die moeten leiden tot een richtlijn inzake collectief beheer. Deze richtlijn zou aan de bezorgdheden van de Belgische wetgever tegemoetkomen gezien de richtlijn de volgende 2 aspecten zou behelsens :

- transparantie en governance t.a.v. alle collectieve beheersverenigingen en waardoor aldus het door de Belgische wetgever beoogde geharmoniseerd Europees kader zou worden geschapen.
- het toekennen van pan-Europese licenties voor het online gebruik van muziekwerken (en waarvan de toepassing aldus veel beperker is dan het eerste aspect dat op iedere beheersvereniging van toepassing zou zijn).

De richtlijn wordt in het eerste semester van 2012 verwacht.

Het is dan ook logisch dat in de Auteurswet, behoudens andersluidende bepaling in deze wet, het woord 'beheersvennootschap' zowel beheersvennootschappen die in België gevestigd zijn omvat, als beheersvennootschappen die in een andere lidstaat van de E.U. gevestigd zijn voor wat

betreft hun bijkantoor dat gevestigd is in België¹⁷. Wel moet duidelijk zijn dat indien een bepaling uit de Auteurswet van toepassing is op een buitenlandse beheersvennootschap, deze bepaling enkel van toepassing is wat betreft hun in België gevestigde bijkantoren¹⁸. Daar een bijkantoor geen rechtspersoonlijkheid geniet is het juridisch zo dat in beginsel de buitenlandse beheersvennootschap onderworpen is aan de bepalingen van de Auteurswet, maar enkel voor wat betreft de activiteiten van het verplichte bijkantoor dat in België gevestigd is. Bij controle van de naleving van de Auteurswet zal dus in de eerste plaats het bijkantoor moeten geanalyseerd worden. Wanneer de buitenlandse beheersvennootschap wegens interne organisatie bepaalde verplichtingen niet nakomt via haar bijkantoor maar via haar hoofdvennootschap in het buitenland, zal zij bij controle ook steeds de gegevens en praktijken die in het buitenland aanwezig zijn kunnen invoeren om te verdedigen dat zij aan alle bepalingen van de Auteurswet voldoet¹⁹.

Gelet op het bepaalde in artikel 65bis, §1 Auteurswet is het duidelijk dat een beheersvennootschap die gevestigd is buiten de Europese Unie geen activiteit van beheer van rechten (innen en/of verdelen van door de Auteurswet erkende rechten voor verschillende rechthebbenden) op het Belgische grondgebied kan uitoefenen dan door een beheersvennootschap in België op te richten of in een andere lidstaat van de E.U. In dit laatste

---

¹⁷ Artikel 65bis, §1, lid 4 Auteurswet.

¹⁸ Wetsontwerp statuut en controle beheersvennootschappen, pag. 28.

¹⁹ Wetsontwerp statuut en controle beheersvennootschappen, pag. 29. In de parlementaire voorbereiding wordt onderstreept dat de regels uit het Wetboek van vennootschappen die van toepassing zijn op de persoon die belast is met het bestuur van een bijkantoor in België, uiteraard ook van toepassing zijn op de persoon die belast is met het bestuur van een bijkantoor van een beheersvennootschap in België (Wetsontwerp statuut en controle beheersvennootschappen, pag. 29).

geval zal de beheersvennootschap die gevestigd is in een andere lidstaat van de E.U. haar activiteiten in België moeten uitoefenen via een in België gevestigd bijkantoor²⁰.

Afdeling 2

Art. 65bis, §2 Auteurswet

Artikel 65bis, §2 Auteurswet bevat enkele regels i.v.m. de vennoten van beheersvennootschappen. Zo bepaalt het eerste lid van deze bepaling dat de vennoten van beheersvennootschappen die in België gevestigd zijn, de hoedanigheid moeten bezitten van auteur, uitvoerend kunstenaar, producent van fonogrammen of van eerste vastleggingen van films, uitgever of rechtverkrijgende van de voormelde personen, die het beheer van alle of een gedeelte van hun rechten hebben toevertrouwd aan de betrokken beheersvennootschap²¹. Uit deze bepaling blijkt zeer duidelijk dat om vennoot van een in België gevestigde beheersvennootschap te worden het niet alleen vereist is rechthebbende te zijn (auteur, uitvoerend kunstenaar, producent van fonogrammen of van eerste vastleggingen van films, uitgever of rechtverkrijgende van de voormelde personen), maar dat men eveneens aan de betrokken beheersvennootschap het beheer van alle of van een gedeelte van zijn rechten moet toevertrouwen²². Krachtens artikel 65bis, §2, lid 1, 2^e zin Auteurswet kunnen de in België gevestigde beheersvennootschappen tussen hun vennoten ook andere beheersvennootschappen hebben.

Kenmerkend is dat de rechthebbenden die tot een beheersvereniging toetreden allen de hoedanigheid van vennoot van deze vereniging verwerven. Andere vormen van toetreding of

---

²⁰ Wetsontwerp statuut en controle beheersvennootschappen, pag. 29.

²¹ Artikel 65bis, §2, lid 1, 1^e zin Auteurswet.

²² Wetsontwerp statuut en controle beheersvennootschappen, pag. 30.

samenwerking zijn niet aan de orde. De wetgever heeft hiermee bewust willen vermijden dat de rechthebbenden binnen eenzelfde beheersvereniging op een verschillende wijze zouden behandeld worden en dat de aan hen verstrekte informatie en/of hun zeggenschap binnen de vereniging op een andere wijze zou verlopen. Deze wettelijke bepaling brengt met zich mee dat de rechthebbenden ten aanzien van hun beheersvereniging beschikken over alle rechten en plichten zoals voorzien in het Wetboek van Vennootschappen. Dus, naast de ruime controlemogelijkheden en informatieplicht die de auteurswet voorziet, kunnen rechthebbenden ook een beroep doen op hun voorrechten van vennoot van hun vereniging.

Krachtens artikel 65bis, §2, lid 2 Auteurswet kan een in België gevestigde beheersvennootschap de aanvaarding van individuele rechthebbenden als vennoten niet weigeren, behalve in de gevallen die uitdrukkelijk bepaald zijn. Artikel 65bis, §2, lid 2 Auteurswet vermeldt in dit geval artikel 55, lid 5 (de vennootschap die representatief is voor alle vennootschappen voor het beheer van rechten en die door de Koning belast is met de inning en de verdeling van de vergoeding voor de thuiskopie, dit is concreet Auvibel), artikel 61, lid 4 (de vennootschap die representatief is voor alle vennootschappen voor het beheer van rechten en die door de Koning belast is met de inning en de verdeling van de vergoeding inzake reprografie, dit is concreet Reprobél), artikel 61quater, lid 3 (de vennootschap of de vennootschappen die alleen of gezamenlijk representatief zijn voor alle vennootschappen die de rechten beheren en door de Koning belast zijn met de inning en de verdeling van de vergoeding inzake de reproductie en/of de mededeling van werken of prestaties ter illustratie bij onderwijs of voor wetenschappelijk onderzoek) en artikel 63, lid 2 (de vennootschap die representatief is voor alle vennootschappen

voor het beheer van rechten en die door de Koning belast is met de inning en de verdeling van de vergoedingen voor openbare uitlening, dit is concreet Reprobel) Auteurswet. Artikel 65bis, §2, lid 2 Auteurswet vermeldt ook art. 65ter, §1, lid 1 Auteurswet. Laatstgenoemde bepaling stelt dat een beheersvennootschap de plicht heeft om de rechten te beheren die door de Auteurswet worden erkend, wanneer de rechthebbende daarom verzoekt, *en dat verzoek overeenstemt met de doelstelling en de statuten van de vennootschap*. Een in België gevestigde beheersvennootschap kan de aanvaarding van individuele rechthebbenden als vennoten dus weigeren, wanneer hun verzoek niet overeenstemt met de doelstelling en de statuten van de vennootschap. Dit kan bijv. het geval zijn wanneer de vennootschap andere door de Auteurswet erkende rechten beheert (bijv. naburige rechten) dan diegene waarvan de verzoeker het beheer aan de beheersvennootschap wil toevertrouwen (bijv. bepaalde auteursrechten).

Artikel 65bis, §2, lid 3 Auteurswet bepaalt dat de statuten van de in België gevestigde beheersvennootschappen aan de auteurs, de uitvoerende kunstenaars, de producenten van fonogrammen of van eerste vastleggingen van films, de uitgevers of de rechtverkrijgenden van de voormelde personen, waarvan zij de rechten beheren, het recht verlenen om hun vennoot te worden, op grond van objectieve criteria vastgelegd in de statuten die op niet-discriminatoire wijze worden toegepast, alsook het recht om vertegenwoordigd te zijn in de organen van de vennootschap. Uit deze bepaling vloeit in ieder geval duidelijk voort dat eenpersoonsvennootschappen nooit een beheersvennootschap kunnen zijn²³. Wat de voorwaarden betreft om vennoot te kunnen worden van een in België gevestigde beheersvennootschap merkt de parlementaire voorbereiding van

---

²³ Wetsontwerp statuut en controle beheersvennootschappen, pag. 30.

art. 65bis Auteurswet het volgende op: artikel 65bis, §2, lid 3 Auteurswet heeft niet tot doel om *a priori* op te leggen dat er een strikt verband zou bestaan tussen het bedrag van de inbreng van de vennoot en de omvang van de aan de beheersvennootschap verleende rechten. Deze bepaling strekt ertoe de rechthebbenden die het beheer van hun rechten aan een beheersvennootschap toevertrouwen, het recht te garanderen om vennoot te worden van deze vennootschap, op grond van objectieve en niet-discriminatoire voorwaarden. De beheersvennootschappen dienen in hun statuten deze objectieve en niet-discriminatoire voorwaarden op te nemen. Zulke voorwaarden kunnen in principe zijn, voor zover ze objectief gerechtvaardigd zijn:

- het toebehoren van de werken of prestaties van de rechthebbenden tot een repertoire van werken of prestaties dat objectief en homogeen is gedefinieerd;
- de hoedanigheid van de rechthebbende. Het kan bijvoorbeeld vereist zijn de hoedanigheid van auteur, uitvoerend kunstenaar, producent, uitgever te hebben;
- de verplichting om vast te stellen dat de persoon die als vennoot wenst te worden toegelaten effectief de hoedanigheid van rechthebbende heeft. Dit kan onder meer een onderzoek inhouden of het overleggen van een toelatingsdossier vergezeld van een kopie van een aantal werken of prestaties;
- het afsluiten van een rechtshandeling waarbij de rechthebbende het beheer van zijn rechten aan de beheersvennootschap toevertrouwt;
- het feit dat de werken of prestaties beschermd zijn op het nationaal grondgebied in toepassing van artikel 79 Auteurswet of van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) of van de voornaamste

internationale conventies inzake intellectuele eigendom²⁴.

De parlementaire voorbereiding onderstreept dat ook wat de omvang van de inbreng en dus het aantal aandelen van elke vennoot betreft, het eveneens de taak van de beheersvennootschap is om objectieve en niet-discriminatoire voorwaarden vast te stellen op basis waarvan de omvang van de inbreng zal worden bepaald. De economische omvang van de rechthebbenden, voor zover deze op objectieve en homogene basis werd vastgelegd, kan effectief worden in aanmerking genomen om de omvang van de inbreng van elke rechthebbende te bepalen²⁵. Het is evenwel niet de bedoeling om de beheersvennootschappen te verplichten dit principe systematisch en rigoureuus toe te passen. Aldus kunnen beheersvennootschappen beslissen om geen beroep te doen op het criterium van economische omvang van de rechthebbenden en om van elk van hen eenzelfde inbreng te eisen²⁶. Bij de totstandkoming van art. 65bis Auteurswet vond de minster van economische zaken dat het discriminerend kan overkomen, wanneer de toelating van rechthebbenden in een beheersvennootschap aan volgende voorwaarden is verbonden:

- btw-plichtig zijn en ingeschreven zijn in de Kruispuntbank voor ondernemingen. Deze voorwaarden zouden immers bijv. tot gevolg hebben dat talrijke VZW's die werkzaam zijn in de uitgeverssector waartoe een beheersvennootschap zich wendt, worden uitgesloten;
- lid zijn van de beroepsvereniging die het initiatief genomen heeft om de beheersvennootschap op te richten. Beide entiteiten bieden immers verschillende diensten aan: in het geval van de beroepsvereniging betreft het de verdediging van

---

²⁴ Wetsontwerp statuut en controle beheersvennootschappen, pag. 30-31.

²⁵ Wetsontwerp statuut en controle beheersvennootschappen, pag. 31.

²⁶ Wetsontwerp statuut en controle beheersvennootschappen, pag. 31.

beroepsbelangen en de invoering van een deontologische code, in het geval van de beheersvennootschap heeft de dienst betrekking op het beheer van de auteursrechten;

- het ISBN-nummer gebruiken. Het ISBN-nummer betreft immers een facultatieve standaardnorm voor het identificeren van uitgaven, die niet wordt gebruikt door alle uitgeverssectoren die onder het doel van de beheersvennootschap vallen;
- een vestiging in België hebben. Deze voorwaarde zou immers tot gevolg hebben dat rechthebbenden afkomstig uit andere lidstaten van de E.U. die geen vestiging in België hebben, maar waarvan de werken in België worden verdeeld, worden uitgesloten;
- de formaliteit inzake het wettelijk depot vervullen. Dergelijke vereiste heeft immers tot gevolg dat ofwel de uitgevers afkomstig uit andere lidstaten van de E.U. worden uitgesloten, voor zover ze werken uitgeven van buitenlandse auteurs, ofwel deze uitgevers verplicht zijn om twee exemplaren van hun werken in te dienen bij de Koninklijke Bibliotheek, om het beheer van hun rechten aan de beheersvennootschap te kunnen overdragen^{27/28}.

---

²⁷ In artikel 2, lid 1 van de wet van 8 april 1965 tot instelling van het wettelijk depot bij de Koninklijke Bibliotheek van België (B.S. 18 juni 1965, 7391, zoals gewijzigd) wordt bepaald dat het depot verplicht is voor de in België uitgegeven publicaties en voor de in het buitenland uitgegeven publicaties waarvan de auteur of één der auteurs Belg is en in België is gedomicilieerd.

²⁸ Wetsontwerp statuut en controle beheersvennootschappen, pag. 31-32.

Art. 65ter

Art. 65ter §1. De beheersvennootschap heeft de plicht om de rechten te beheren die door deze wet worden erkend, wanneer de rechthebbende daarom verzoekt en dat verzoek overeenstemt met de doelstelling en de statuten van de vennootschap.

Dit beheer moet worden uitgevoerd op billijke en niet-discriminatoire wijze.

§2. De beheersvennootschappen beheren de rechten in het belang van de rechthebbenden.

De beheersvennootschappen zijn zodanig georganiseerd en gestructureerd dat er een minimaal risico wordt gelopen dat belangenconflicten tussen de vennootschap en de rechthebbenden van wie zij de rechten beheren, of tussen die laatste onderling, afbreuk doen aan de belangen van de rechthebbenden waarvan zij de rechten beheren.

Zij werken regels uit met betrekking tot de verrichtingen die uitgevoerd worden in het kader van hun functie door de personeelsleden, het uitvoerend personeel en de vertegenwoordigers van de beheersvennootschap en waarbij deze een manifest persoonlijk belang hebben.

§3. De beheersvennootschap maakt een onderscheid tussen enerzijds het vermogen dat gevormd wordt door de rechten die geïnd en beheerd worden voor rekening van de houders van de door deze wet erkende rechten, en anderzijds haar eigen vermogen dat gevormd wordt door de vergoeding voor haar diensten van beheer en door de inkomsten van haar andere activiteiten of van haar eigen vermogen.

De sommen die geïnd en beheerd worden voor rekening van de houders van de door deze wet erkende rechten, en welke nog niet betaald werden aan de rechthebbende, worden voor rekening van de rechthebbenden, onder een afzonderlijke rubriek gestort op een bijzondere rekening bij een kredietinstelling ingeschreven op een van de lijsten bedoeld in de artikelen 13 en 65 van de wet van 22 maart 1993 op het statuut van en het toezicht op de kredietinstellingen. Deze kredietinstelling dient daarbij vooraf te verzaken aan het principe van eenheid van rekeningen en aan de wettelijke en conventionele compensatie tussen de verschillende rekeningen van de beheersvennootschap.

De in het tweede lid bedoelde sommen mogen van de kant van de beheersvennootschappen slechts het voorwerp zijn van niet-speculatieve beleggingen.

§4. De beheersvennootschappen beschikken over een aan hun werkzaamheden aangepaste beleidsstructuur, administratieve en boekhoudkundige organisatie en interne controle.

Na overleg met de Commissie voor Boekhoudkundige Normen, het Instituut der bedrijfsrevisoren en de beheersvennootschappen die zetelen in het overlegcomité opgericht door artikel 78ter, bepaalt de Koning de minimale eisen in verband met de boekhoudkundige organisatie en de

interne controle van de in het eerste lid bedoelde beheersvennootschappen.

De Controledienst voor de beheersvennootschappen kan ten allen tijde de nodige gegevens opvragen inzake de beleidsstructuur, administratieve en boekhoudkundige organisatie en interne controle van een beheersvennootschap.

Indien de Controledienst ernstige of herhaalde inbreuken door een beheersvennootschap op de bepalingen van deze wet, van de uitvoeringsbesluiten ervan of van de bepalingen van haar statuten of reglementen vaststelt en hij op basis van de gegevens waarover hij beschikt duidelijke aanwijzingen heeft dat deze inbreuken een gevolg zijn van een niet aan haar werkzaamheden aangepaste beleidsstructuur of administratieve organisatie, zal de Controledienst aanbevelingen terzake kunnen doen aan de beheersvennootschap.

Binnen een termijn van 3 maanden kan de beheersvennootschap besluiten deze aanbevelingen al dan niet op te volgen. Indien zij de aanbevelingen weigert op te volgen, dient zij de redenen hiervoor binnen dezelfde termijn op te geven aan de Controledienst.

Indien de Controledienst vaststelt, nadat de beheersvennootschap geweigerd heeft de aanbevelingen op te volgen, dat een ernstige of herhaaldelijke inbreuk op de bepalingen van deze wet, van de uitvoeringsbesluiten ervan of van de bepalingen van haar statuten of reglementen niet is verholpen of stopgezet, en aantoonbaar dat dit te wijten is aan een niet aan haar werkzaamheden aangepaste beleidsstructuur of administratieve organisatie, zal hij de nodige maatregelen zoals voorzien in de artikelen 77, 77ter, 77quater, 77quinquies van deze wet, kunnen nemen.

§5. Als de beheersvennootschap nauwe banden heeft met andere natuurlijke of rechtspersonen, mogen die banden geen belemmering vormen voor een passend individueel of geconsolideerd toezicht op de beheersvennootschap.

Onder nauwe banden dient te worden verstaan:

- 1° een situatie waarin een deelnemingsverhouding bestaat of;
- 2° een situatie waarin vennootschappen verbonden vennootschappen zijn in de zin van het Wetboek van vennootschappen van 7 mei 1999;
- 3° een band van dezelfde aard als bedoeld in bovenstaande 1° en 2° tussen een natuurlijke persoon en een rechtspersoon.

Niettegenstaande het tweede lid, worden de volgende situaties vermoed nauwe banden te creëren: de bestuursorganen zijn voor ten minste de meerderheid uit dezelfde personen samengesteld, de zetel of de exploitatiezetel is op hetzelfde adres gevestigd, er bestaan duurzame en relevante, rechtstreekse of onrechtstreekse banden op het vlak van administratieve, financiële of logistieke bijstand, dan wel van bijstand inzake human resources of infrastructuur.

Art. 65ter §1 La société de gestion a l'obligation de gérer les droits reconnus par la présente loi, lorsque le titulaire de ceux-ci lui en fait la demande et dans la mesure où celle-ci est conforme à l'objet et aux statuts de la société.

Cette gestion doit être effectuée de manière équitable et non discriminatoire.

§2. Les sociétés de gestion gèrent les droits dans l'intérêt des ayants droit.

Les sociétés de gestion sont structurées et organisées de façon à restreindre au minimum le risque que des conflits d'intérêts entre la société et les ayants droit dont elles gèrent les droits ou entre ces derniers, ne nuisent aux intérêts des ayants droit dont elles gèrent les droits.

Elles élaborent des règles relatives aux opérations accomplies dans l'exercice de leur fonction par les membres du personnel, les agents d'exécution et les représentants de la société de gestion et dans lesquelles ceux-ci ont un intérêt personnel manifeste.

§3. *La société de gestion doit séparer, d'une part, le patrimoine constitué des droits perçus et gérés pour le compte des titulaires de droits reconnus par la présente loi et, d'autre part, le patrimoine propre constitué de la rémunération des services de gestion ou des revenus de ses autres activités ou de son patrimoine propre.*

Les sommes perçues et gérées par les sociétés de gestion pour le compte des titulaires de droits reconnus par la présente loi et qui n'ont pas encore été payées aux ayants droit, sont versées, pour le compte des ayants droit, sous une rubrique distincte, sur un compte spécial ouvert dans un établissement de crédit inscrit sur une des listes visées aux articles 13 et 65 de la loi du 22 mars 1993 relative au statut et au contrôle des établissements de crédit. Cet établissement de crédit doit préalablement renoncer au principe de l'unicité des comptes et à la compensation légale et conventionnelle entre les différents comptes de la société de gestion.

Les sommes visées à l'alinéa 2 ne peuvent faire l'objet de la part des sociétés de gestion que de placements non spéculatifs.

§4. Les sociétés de gestion des droits disposent d'une structure de gestion, d'une organisation administrative et comptable et d'un contrôle interne adaptés aux activités qu'elles exercent.

Après concertation avec la commission des normes comptables, l'Institut des réviseurs d'entreprises et les sociétés de gestion des droits siégeant au sein du comité de concertation institué par l'article 78ter, le Roi détermine les exigences minimales en matière d'organisation comptable et de contrôle interne des sociétés de gestion visés à l'alinéa 1er.

Le service de contrôle des sociétés de gestion peut demander à tout moment les données nécessaires relatives à la

structure de gestion, à l'organisation administrative et comptable et au contrôle interne d'une société de gestion.

Si le service de contrôle constate qu'une société de gestion a commis des infractions graves ou répétées aux dispositions de la présente loi, de ses arrêtés d'exécution ou aux dispositions de ses statuts et règlements et que, sur la base des données dont il dispose, il a des indications claires que ces infractions sont une conséquence d'une structure de gestion ou d'une organisation administrative non adaptée à ses activités, il pourra formuler des recommandations en la matière à la société de gestion.

Dans un délai de 3 mois, la société de gestion peut décider de suivre ou non ces recommandations. Si elle refuse de suivre les recommandations, elle doit en indiquer les raisons dans le même délai au service de contrôle.

Si le service de contrôle constate, après le refus par la société de gestion de suivre les recommandations, qu'il n'a pas été remédié ou mis fin à une infraction grave ou répétée aux dispositions de la présente loi, à ses arrêtés d'exécution ou aux dispositions de ses statuts ou règlements et démontre que cela est dû à une structure de gestion ou à une organisation administrative non adaptée à ses activités, il pourra prendre les mesures nécessaires telles que prévues aux articles 77, 77ter, 77quater, 77quinquies de cette loi.

§5. S'il existe des liens étroits entre la société de gestion et d'autres personnes physiques ou morales, ces liens ne peuvent entraver l'exercice adéquat d'un contrôle individuel ou sur une base consolidée de la société de gestion.

Par liens étroits, il y a lieu d'entendre:

- 1° une situation dans laquelle il existe un lien de participation ou;
- 2° une situation dans laquelle des sociétés sont des sociétés liées au sens du Code des sociétés du 7 mai 1999;
- 3° une relation de même nature que sous les 1° et 2° ci-dessus entre une personne physique et une personne morale;

Nonobstant l'alinéa 2, sont présumés créer des liens étroits les situations suivantes: organes d'administration composés en majorité au moins des mêmes personnes, siège social ou d'exploitation situé à la même adresse et des liens directs ou indirects durables et significatifs en termes d'assistance administrative ou financière, de logistique, de personnel ou d'infrastructure.

Carine Libert
Hendrik Vanhees

Afdeling 1

Inleiding

Artikel 65ter Auteurswet van 30 juni 1994 (Auteurswet) werd ingevoegd door artikel 9 van de wet van 10 december 2009 tot wijziging van de wet van 30 juni 1994 betreffende het auteursrecht en de naburige rechten wat het statuut van en de controle op de vennootschappen voor het beheer van de rechten betreft²⁹. Dit artikel trad in werking op 1 april 2010³⁰, met uitzondering van §4 die op 14 april 2010 in werking trad³¹, en §3 die nog in werking moet treden³².

Afdeling 2

De plicht tot het billijk en niet-discriminatoire beheer van de rechten wanneer de rechthebbende daarom verzoekt en dat verzoek overeenstemt met de doelstelling en statuten (§1)

Artikel 65ter, §1, lid 1 Auteurswet bepaalt dat een beheersvennootschap de plicht heeft om de rechten te beheren die door de Auteurswet worden erkend, wanneer de rechthebbende daarom verzoekt en dat verzoek overeenstemt met de doelstelling en de statuten van de vennootschap. Wanneer een rechthebbende van door de Auteurswet erkende auteurs- of naburige rechten ervoor opteert zijn rechten te laten beheren door een beheersvennootschap, dan mag de door hem aangesproken vennootschap zijn verzoek dus niet afwijzen, gelet op de wettelijke verplichting tot het waarnemen van het beheer die uit artikel 65ter, §1, lid 1 Auteurswet voortvloeit, althans voor zover dat verzoek overeenstemt met de doelstelling en de statuten van de vennootschap. Deze laatste voorwaarde brengt

---

²⁹ B.S., 23 december 2009, 80461. Deze wet wordt hierna verder aangeduid als '(de) wet van 10 december 2009'.

³⁰ Cf. artikel 45 wet 10 december 2009.

³¹ Cf. artikel 45, 3° wet 10 december 2009 en artikel 2, §1, 1° van het K.B. van 6 april 2010 tot vaststelling van de inlichtingen en de stukken die gevoegd moeten worden bij een aanvraag om vergund te worden als vennootschap voor het beheer van auteursrechten of naburige rechten (B.S., 14 april 2010, 21192).

³² Cf. artikel 45, 3° wet 10 december 2009.

bijv. mee dat wanneer een auteur zijn auteursrechten, of behaalde hiervan, zou willen laten beheren door een beheersvennootschap die overeenkomstig haar statuten enkel, of slechts bepaalde naburige rechten beheert, deze beheersvennootschap het verzoek van de auteur mag afwijzen³³. Uit artikel 65ter, §1, lid 1 Auteurswet vloeit indirect voort dat een rechthebbende, en hiermee wordt bedoeld een auteur, een uitvoerend kunstenaar, een producent van fonogrammen of van eerste vastleggingen van films, een uitgever of rechtverkrijgenden van de voormelde personen, niet verplicht is om het beheer van alle of een deel van zijn rechten aan een beheersvennootschap toe te vertrouwen³⁴. Behoudens in de situaties dat de Auteurswet een verplicht collectief beheer voorziet, is een rechthebbende vrij om zijn rechten al dan niet door een beheersvennootschap te laten innen en verdelen. Van verplicht collectief beheer is bijv. sprake in het geval van de reprografie (artikel 61, lid 4 Auteurswet), de thuiskopie (artikel 55, lid 5 Auteurswet) en de openbare uitlending (artikel 63 Auteurswet).

Het is logisch dat de wettelijke plicht van een beheersvennootschap om de rechten te beheren die door de Auteurswet worden erkend, wanneer de rechthebbende daarom verzoekt en dat verzoek overeenstemt met de doelstelling en de statuten van de vennootschap, niet verhindert dat beheersvennootschappen een verzoek tot het beheer van de door de Auteurswet erkende rechten weigeren wanneer het verzoek niet beantwoordt aan de in de statuten voorziene objectieve en

---

³³ In deze zin ook: C. LIBERT, 'Art. 66 A.W.', in Huldeboek Jan Corbet - De Belgische auteurswet. Artikelsgewijze commentaar, F. BRISON en H. VANHEES (eds.), Brussel, Larcier, 2008, tweede herziene editie, 363.

³⁴ In deze zin ook: C. LIBERT, 'Art. 66 A.W.', l.c., 363.

niet-discriminatoire voorwaarden³⁵. Zo geven F. De Visscher en B. Michaux het voorbeeld van statuten die kunnen bepalen dat personen die veroordeeld zijn voor inbreuken op auteurs- en/of naburige rechten geen lid van de beheersvennootschap kunnen worden, een statutaire clausule die mogelijk een weigering van een verzoek tot beheer kan verantwoorden³⁶. F. De Visscher en B. Michaux verdedigen ook de opvatting dat wanneer de statuten van een beheersvennootschap geen uitdrukkelijke voorwaarden zouden bepalen waaraan men moet voldoen om met succes een verzoek tot beheer te doen, maar een beoordelingsvrijheid geven aan een beheersvennootschap, deze beheersvennootschap slechts een verzoek tot het beheer van door de Auteurswet erkende rechten kan weigeren, wanneer deze weigering niet onredelijk is, op objectieve gronden gestoeld is en niet-discriminerend is³⁷. Zo menen zij dat een beheersvennootschap een verzoek tot beheer van rechten kan weigeren wanneer dit verzoek gebeurt door een rechthebbende die reeds veroordeeld is wegens inbreuken op auteurs- en/of naburige rechten, ook al staat deze weigeringsgrond niet in de statuten, en hij op niet-discriminerende wijze wordt toegepast³⁸.

De verplichting van een beheersvennootschap om de door de Auteurswet erkende rechten te beheren, wanneer de houder ervan daarom verzoekt, voor zover dit verzoek conform het doel en de statuten van de vennootschap is, verhindert de beheersvennootschap in principe niet om in haar statuten sancties te voorzien, met inbegrip van de uitsluiting van de rechthebbende in zijn hoedanigheid van vennoot, ingeval van

---

³⁵ In deze zin: F. DE VISSCHER en B. MICHAUX, Précis du droit d'auteur et des droits voisins, Brussel, Bruylant, 2000, 402-403, randnr. 527.

³⁶ F. DE VISSCHER en B. MICHAUX, o.c., 402-403, randnr. 527.

³⁷ F. DE VISSCHER en B. MICHAUX, o.c., 403, randnr. 527.

³⁸ F. DE VISSCHER en B. MICHAUX, o.c., 402-403, randnr. 527, en voetnoot 26.

tekortkomingen die aan hem te wijten zijn. Wel is het zo dat de sancties in verhouding moeten staan tot de fouten die effectief werden begaan, en dat de rechthebbende het recht moet bezitten zijn middelen op voorhand te doen gelden, en over het recht moet beschikken zich een met redenen omklede beslissing met betrekking tot de sanctie te laten betekenen³⁹.

Artikel 65ter, §1, lid 2 Auteurswet bepaalt dat het beheer van door de Auteurswet erkende rechten dat door beheersvennootschappen op zich wordt genomen, moet worden uitgevoerd op billijke en niet-discriminatoire wijze. Deze voor beheersvennootschappen geldende wettelijke verplichting heeft met name tot gevolg dat de regels van tarifiering, inning en verdeling van de rechten niet discriminerend of onbillijk mogen zijn, en dat ze niet op discriminerende wijze mogen worden toegepast, noch ten aanzien van de rechthebbenden, noch ten aanzien van de gebruikers⁴⁰. Het vereiste van een billijk beheer heeft tot doel misbruiken inzake beheer van rechten, die niet noodzakelijk discriminerend zijn, te verhinderen. Dit is bijv. het geval bij een onverantwoorde verhoging van tarieven, het opleggen aan de rechthebbenden van onevenredige statutaire of contractuele voorwaarden zoals het verval van hun rechten of de toepassing van forfaitaire schadevergoedingen die niet in verhouding staan tot de overtredingen die werden begaan⁴¹. Ook de statutaire en contractuele voorwaarden die bepalen waaraan men moet voldoen om lid te worden van een beheersvennootschap, moeten objectief

---

³⁹ Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 30 juni 1994 betreffende het auteursrecht en de naburige rechten wat het statuut van en de controle op de vennootschappen voor het beheer van rechten betreft (hierna verkort geciteerd: 'Wetsontwerp statuut en controle beheersvennootschappen'), Parl. St. Kamer, Zitting 2008-2009, doc. nr. 2051/001, pag. 34-35.

⁴⁰ Wetsontwerp statuut en controle beheersvennootschappen, pag. 34.

⁴¹ Wetsontwerp statuut en controle beheersvennootschappen, pag. 34.

en niet-discriminerend zijn⁴². Wat dit laatste betreft kan verwezen worden naar het reeds hoger aangehaalde, door F. De Visscher en B. Michaux gegeven voorbeeld van voorwaarden die objectief en niet-discriminerend zijn, namelijk de voorwaarde dat personen die veroordeeld zijn voor inbreuken op auteurs- en/of naburige rechten geen lid van de beheersvennootschap kunnen worden⁴³.

Afdeling 3

De plicht tot het beheer in het belang van de rechthebbende en het voorkomen van belangenconflicten (§2)

Krachtens artikel 65ter, §2, lid 1 Auteurswet beheren de beheersvennootschappen de rechten in het belang van de rechthebbenden. Deze regel werd voorzien daar beheersvennootschappen de rechten die hen zijn toevertrouwd beheren voor rekening van de rechthebbenden⁴⁴. Het begrip 'belang' in deze bepaling doelt in de eerste plaats op het geldelijk belang dat de rechthebbenden hebben in verband met het beheer van hun rechten⁴⁵.

Het feit dat beheersvennootschappen de rechten die hen zijn toevertrouwd beheren voor rekening van de rechthebbenden, is ook de reden waarom in artikel 65ter, §2, lid 2 en 3 Auteurswet regels ter voorkoming van belangenconflicten werden voorzien⁴⁶. Zo bepaalt artikel 65ter, §2, lid 2 Auteurswet dat de beheersvennootschappen zodanig georganiseerd en gestructureerd zijn dat er een minimaal risico wordt gelopen

---

⁴² In deze zin ook: F. DE VISSCHER en B. MICHAUX, o.c., 402-403, randnr. 527 en Wetsontwerp statuut en controle beheersvennootschappen, pag. 34.

⁴³ F. DE VISSCHER en B. MICHAUX, o.c., 402-403, randnr. 527.

⁴⁴ Wetsontwerp statuut en controle beheersvennootschappen, pag. 35.

⁴⁵ Wetsontwerp statuut en controle beheersvennootschappen, pag. 35.

⁴⁶ Wetsontwerp statuut en controle beheersvennootschappen, pag. 35.

dat belangenconflicten tussen de vennootschap en de rechthebbenden van wie zij de rechten beheren, of tussen die laatsten onderling, afbreuk doen aan de belangen van de rechthebbenden waarvan zij de rechten beheren. Het 3^e lid van deze bepaling voegt hieraan toe dat de beheersvennootschappen regels uitwerken m.b.t. de verrichtingen die uitgevoerd worden in het kader van hun functie door de personeelsleden, het uitvoerend personeel en de vertegenwoordigers van de beheersvennootschap en waarbij deze een manifest persoonlijk belang hebben⁴⁷. Dit laatste geldt in het bijzonder voor beheersvennootschappen die betrekking hebben op de rechten waarvan de genoemde personen ofwel schuldenaar ofwel schuldeiser zijn⁴⁸. Met 'verrichtingen van beheer van rechten' wordt onder meer het financieel beheer van inkomsten uit het beheer van rechten bedoeld⁴⁹.

Gelet op de tekst van artikel 65bis Auteurswet die voorziet dat de rechthebbenden de hoedanigheid van vennoot van de beheersvereniging hebben en dat zij moeten vertegenwoordigd zijn in de organen van de vennootschap zullen zich in de praktijk zeker belangenconflicten voordoen.

Om die reden zijn duidelijke regels inzake corporate governance en het aannemen van een deontologische code voor de bestuurders, directie- en kaderleden alsook voor de beëdigde vaststellers een goede zaak.

Afdeling 4 **Het voeren van gescheiden rekeningen (§3)**

---

⁴⁷ Artikel 65ter, §2, lid 3 Auteurswet.

⁴⁸ Wetsontwerp statuut en controle beheersvennootschappen, pag. 35.

⁴⁹ Wetsontwerp statuut en controle beheersvennootschappen, pag. 35.

Artikel 65ter, §3 Auteurswet, dat nog niet in werking is getreden⁵⁰, bepaalt in het eerste lid dat een beheersvennootschap een onderscheid maakt tussen enerzijds het vermogen dat gevormd wordt door de rechten die geïnd en beheerd worden voor rekening van de houders van de door de Auteurswet erkende rechten, en anderzijds haar eigen vermogen dat gevormd wordt door de vergoeding voor haar diensten van beheer en door de inkomsten van haar andere activiteiten of van haar eigen vermogen⁵¹. Daar beheersvennootschappen gelden innen die aan derden toekomen, moet een onderscheid gemaakt worden tussen de eigen middelen van de beheersvennootschap en de rechten die zij beheren voor de rechthebbenden⁵². Het eigen vermogen van een beheersvennootschap is meer bepaald samengesteld uit de vergoeding van de beheersdiensten, de inkomsten uit haar andere activiteiten en uit haar eigen vermogen. Dat kan onder meer de giften en legaten omvatten ten gunste van de beheersvennootschap⁵³.

Het principe van de scheiding van vermogens is ook terug te vinden in artikel 65ter, §3, lid 2 Auteurswet⁵⁴, waarin de voorwaarden worden bepaald m.b.t. het beheer van gelden die geïnd en beheerd worden voor rekening van de houders van de door de Auteurswet erkende rechten, maar die nog niet betaald werden aan de rechthebbenden, m.a.w. gelden die niet tot het eigen vermogen van de beheersvennootschap behoren⁵⁵. Deze bepaling stelt dat de sommen die geïnd en beheerd worden voor

---

⁵⁰ Cf. artikel 45, 3° wet 10 december 2009.

⁵¹ Artikel 65ter, §3, lid 1 Auteurswet.

⁵² Wetsontwerp statuut en controle beheersvennootschappen, pag. 35.

⁵³ Wetsontwerp statuut en controle beheersvennootschappen, pag. 35.

⁵⁴ Ook deze bepaling moet nog in werking treden (cf. artikel 45, 3° wet 10 december 2009).

⁵⁵ Wetsontwerp statuut en controle beheersvennootschappen, pag. 36.

rekening van de houders van de door de Auteurswet erkende rechten, en welke nog niet betaald werden aan de rechthebbende, voor rekening van de rechthebbenden, onder een afzonderlijke rubriek gestort worden op een bijzondere rekening bij een kredietinstelling ingeschreven op een van de lijsten bedoeld in de artikelen 13 en 65 van de wet van 22 maart 1993 op het statuut van en het toezicht op de kredietinstellingen. Deze kredietinstelling dient daarbij vooraf te verzaken aan het principe van eenheid van rekeningen en aan de wettelijke en conventionele compensatie tussen de verschillende rekeningen van de beheersvennootschap. Laatstgenoemde voorwaarde strekt ertoe te vermijden dat tekorten op de rekeningen van het eigen vermogen van de beheersvennootschap, zouden aangezuiverd worden met gelden die niet behoren tot het eigen vermogen van de beheersvennootschap, zoals met name met de gelden die geïnd en beheerd werden voor rekening van de rechthebbenden⁵⁶.

Het principe van scheiding van vermogens is een belangrijk principe dat binnen het collectief beheer zeker zijn nut heeft. Vraag is alleen hoe dit principe eenvoudig in praktijk zal kunnen worden omgezet wetende dat een beheersvereniging dagelijks doorlopend betalingen ontvangt vanwege diverse gebruikers van hun repertoire (o.a. horeca, winkels, bedrijven, culturele centra, bioscopen, lokale en nationale omroepen, online content providers, enz.) en op het moment van ontvangst van betaling het praktisch en administratief onmogelijk is om de scheiding van vermogens door te voeren. De innings- en repartitiecommissie per exploitatiewijze is eveneens verschillend in functie van de complexiteit van de operationele processen en soms dienen rechtzettingen te worden doorgevoerd. Vandaar dat een onmiddellijke en continue

---

⁵⁶ Wetsontwerp statuut en controle beheersvennootschappen, pag. 36.

opsplitsing van beide vermogens zoals door de wetgever beoogd geen eenvoudige zaak is. Daarbij komt dat de niet-naleving van deze verplichting strafrechtelijk gesanctioneerd kan worden.

Het ook nog in werking te treden artikel 65ter, §3, lid 3 Auteurswet⁵⁷ bepaalt dat de in artikel 65ter, §3, lid 2 Auteurswet vermelde sommen die geïnd en beheerd worden voor rekening van de houders van de door de Auteurswet erkende rechten, en welke nog niet betaald werden aan de rechthebbende, van de kant van de beheersvennootschappen slechts het voorwerp mogen zijn van niet-speculatieve beleggingen. Met dit vereiste dat de gelden die niet tot het eigen vermogen van de beheersvennootschappen behoren, slechts het voorwerp mogen uitmaken van niet-speculatieve beleggingen wil men vermijden dat de beheersvennootschappen, in het kader van het financieel beheer van de geïnde rechten, deze zouden investeren in de vorm van een deelneming in het kapitaal van andere vennootschappen en aldus het risico van deze participatie zouden afwentelen op de rechthebbenden. Ook wil men vermijden dat de beheersvennootschappen hun activiteiten diversifiëren, door deelnemingen te bezitten in vennootschappen of verenigingen die actief zijn in andere sectoren, en zulks in het nadeel van de belangen van de rechthebbenden^{58/59}.

---

⁵⁷ Cf. artikel 45, 3° wet 10 december 2009.

⁵⁸ Wetsontwerp statuut en controle beheersvennootschappen, pag. 36.

⁵⁹ In het Verslag aan de Koning bij het K.B. van 6 april 2010 tot vaststelling van de inlichtingen en de stukken die gevoegd moeten worden bij een aanvraag om vergund te worden als vennootschap voor het beheer van auteursrechten of naburige rechten (B.S., 14 april 2010, 21186) wordt de reden aangegeven waarom artikel 65ter, §3 Auteurswet nog niet in werking is getreden. In dit verslag staat te lezen dat de concrete toepassing van de scheiding tussen de eigen middelen van de beheersvennootschappen en de gelden die zij beheren voor de rechthebbenden aanzienlijke wijzigingen zal aanbrengen in de boekhoudkundige praktijken van de beheersvennootschappen, en dat deze nader gepreciseerd zullen worden in het K.B. bedoeld in artikel 65quater, §1, lid 2 Auteurswet. Artikel 65ter, §3 Auteurswet reeds in

Afdeling 5
Het vereiste van een aangepaste interne structuur (§4)

Artikel 65ter, §4 Auteurswet trad in werking op 14 april 2010⁶⁰. Het eerste lid van deze bepaling vereist dat de beheersvennootschappen beschikken over een aan hun werkzaamheden aangepaste beleidsstructuur, administratieve en boekhoudkundige organisatie en interne controle⁶¹. Volgens de parlementaire voorbereiding van artikel 65ter Auteurswet moet bij K.B. de boekhoudkundige organisatie en interne controle nader uitgewerkt worden zodat beheersvennootschappen weten welke voorschriften zij dienen na te leven, en zodat de in artikel 68 Auteurswet vermelde commissaris en de in artikel 76 Auteurswet bedoelde Controledienst voor de beheersvennootschappen beschikken over een nader referentiekader voor het uitvoeren van hun opdracht. De Koning zal dan ook bij K.B., na overleg met de Commissie voor Boekhoudkundige Normen, het Instituut der bedrijfsrevisoren en de beheersvennootschappen die zetelen in het overlegcomité opgericht door artikel 78ter Auteurswet, de minimale eisen bepalen in verband met de boekhoudkundige organisatie en de interne controle van de beheersvennootschappen⁶². De bedoeling is een minimumkader uit te werken van prudentiële normen die er toe strekken de risico's die verbonden zijn met het beheer

---

werking laten treden op 1 april 2010 zou volgens dit verslag aanleiding geven tot juridische onzekerheid en verwarring in de sector (pag. 21188).

⁶⁰ Cf. artikel 45, 3° wet 10 december 2009 en artikel 2, §1, 1° van het K.B. van 6 april 2010 tot vaststelling van de inlichtingen en de stukken die gevoegd moeten worden bij een aanvraag om vergund te worden als vennootschap voor het beheer van auteursrechten of naburige rechten (hierna verder aangeduid als: K.B. 6 april 2010) (B.S., 14 april 2010, 21192).

⁶¹ Artikel 65ter, §4, lid 1 Auteurswet.

⁶² Artikel 65ter, §4, lid 2 Auteurswet. Zie hierover ook: Wetsontwerp statuut en controle beheersvennootschappen, 37.

van door de Auteurswet erkende rechten voor rekening van rechthebbenden te voorkomen of te beperken⁶³.

De interne controle waarvan in artikel 65ter, §4, lid 1 Auteurswet sprake is, wordt omschreven als het maatregelenpakket dat, onder de verantwoordelijkheid van de leiding van de beheersvennootschap, met redelijke zekerheid moet zorgen voor:

- een geordend en voorzichtig bestuur ter verwezenlijking van duidelijk omschreven doelstellingen;
- een economisch en doeltreffend gebruik van de aangewende middelen;
- voldoende kennis van de risico's, alsmede het bedwingen ervan, teneinde het vermogen te beschermen;
- de integriteit en de betrouwbaarheid van de financiële gegevens en van die in verband met het beheer;
- de naleving van de wetten en verordeningen, alsook van de interne algemene beleidsprogramma's, plannen en procedures.

De interne controle houdt onder meer volgende, onderling nauw verbonden elementen in:

- een werkklimaat dat een positieve houding ten aanzien van de controle bevordert;
- de vaststelling van doelstellingen, gevolgd door de identificatie van de risico's en de analyse ervan;
- de uitwerking van normen en van procedures bestemd om de risico's te bedwingen teneinde de verwezenlijking van de vastgelegde doelstellingen mogelijk te maken;
- de identificatie, de registratie en de mededeling van relevante gegevens teneinde de verschillende entiteiten van de instelling de mogelijkheid te bieden de hun opgelegde taken op doeltreffende wijze te vervullen;

---

⁶³ Wetsontwerp statuut en controle beheersvennootschappen, 36-37, waarin nog meer regels in verband met dit te nemen K.B. terug te vinden zijn (pag.37).

- een correcte en op tijd verrichte interne en externe rapportering door middel van passende informatiesystemen⁶⁴.

Waar de Koning bij K.B. minimale eisen inzake boekhoudkundige organisatie en interne controle kan vastleggen, kan hij dergelijke minimale eisen inzake het in artikel 65ter, §4, lid 1 Auteurswet vermelde vereiste van een aan de werkzaamheden aangepaste beleidsstructuur en administratieve organisatie niet opleggen. Wel kan krachtens artikel 65ter, §4, lid 3 Auteurswet, de in artikel 76 Auteurswet bedoelde Controledienst voor de beheersvennootschappen ten allen tijde de nodige gegevens opvragen inzake de beleidsstructuur, administratieve en boekhoudkundige organisatie en interne controle van een beheersvennootschap. Indien de Controledienst ernstige of herhaalde inbreuken door een beheersvennootschap op de bepalingen van de Auteurswet, van de uitvoeringsbesluiten ervan of van de bepalingen van haar statuten of reglementen vaststelt, en hij op basis van de gegevens waarover hij beschikt duidelijke aanwijzingen heeft dat deze inbreuken een gevolg zijn van een niet aan haar werkzaamheden aangepaste beleidsstructuur of administratieve organisatie, zal de Controledienst aanbevelingen kunnen doen aan de beheersvennootschap over de mogelijke aanpassing van haar beleidsstructuur of administratieve organisatie⁶⁵. Hierbij beschikt de Controledienst over een marginale beoordelingsbevoegdheid⁶⁶. Binnen een termijn van 3 maanden kan de beheersvennootschap besluiten deze aanbevelingen al dan niet op te volgen. Indien zij binnen de vermelde termijn van drie maanden de aanbevelingen weigert op te volgen, dient zij

---

⁶⁴ Wetsontwerp statuut en controle beheersvennootschappen, 37-38

⁶⁵ Artikel 65ter, §4, lid 4 Auteurswet en Wetsontwerp statuut en controle beheersvennootschappen, 38.

⁶⁶ Wetsontwerp statuut en controle beheersvennootschappen, 38.

de redenen hiervoor binnen dezelfde termijn op te geven aan de Controledienst⁶⁷. Indien de Controledienst vaststelt, nadat de beheersvennootschap geweigerd heeft de aanbevelingen op te volgen, dat een ernstige of herhaaldelijke inbreuk op de bepalingen van de Auteurswet, van de uitvoeringsbesluiten ervan of van de bepalingen van haar statuten of reglementen niet is verholpen of stopgezet, en aantoonst dat dit te wijten is aan een niet aan haar werkzaamheden aangepaste beleidsstructuur of administratieve organisatie, zal hij de nodige maatregelen zoals voorzien in de artikelen 77, 77ter, 77quater, 77quinquies Auteurswet kunnen nemen⁶⁸. Vermeld moet wel worden dat buiten de zojuist vermelde hypothese de Controledienst geen enkele invloed kan uitoefenen op de opportuniteit van beslissingen van de organen van de beheersvennootschap over haar beleidsstructuur en administratieve organisatie⁶⁹.

Wat betreft vennootschappen die opgericht zijn in een andere lidstaat van de E.U., heeft artikel 65ter, §4 Auteurswet tot doel erover te waken dat deze beheersvennootschappen over een beleidsstructuur, administratieve en boekhoudkundige organisatie en interne controle beschikken, die aangepast is aan de activiteiten die zij uitoefenen in België via een in België gevestigd bijkantoor overeenkomstig artikel 65bis, §1, lid 2 Auteurswet. Om de naleving van deze verplichting te beoordelen, zal de in artikel 68 Auteurswet vermelde commissaris en de in artikel 76 Auteurswet bedoelde Controledienst in eerste instantie de activiteiten van het bijkantoor in aanmerking nemen. Wanneer echter tekortkomingen in de organisatie en interne controle van het bijkantoor

---

⁶⁷ Artikel 65ter, §4, lid 5 Auteurswet.

⁶⁸ Artikel 65ter, §4, lid 6 Auteurswet.

⁶⁹ Wetsontwerp statuut en controle beheersvennootschappen, 38.

vastgesteld worden, zal de beheersvennootschap kunnen verwijzen naar de organisatie en interne controle van het geheel van de beheersvennootschap teneinde aan te tonen dat zij hiermee in overeenstemming is. Enkel de organisatie en interne controle van de beheersvennootschap die van toepassing is op de Belgische activiteit van de beheersvennootschap zal in rekening gebracht kunnen worden⁷⁰.

Afdeling 6 **De problematiek van de 'nauwe banden' (§5)**

Artikel 65ter, §5, lid 1 Auteurswet bepaalt dat wanneer een beheersvennootschap nauwe banden heeft met andere natuurlijke of rechtspersonen, die banden geen belemmering mogen vormen voor een passend individueel of geconsolideerd toezicht op de beheersvennootschap. Dit betekent m.a.w. dat in het geval er nauwe banden bestaan tussen een beheersvennootschap en andere natuurlijke of rechtspersonen, die banden de uitoefening van een individuele controle of een controle op geconsolideerde basis van de beheersvennootschap en van de natuurlijke of rechtspersonen waarmee deze nauwe banden bestaan niet kunnen verhinderen⁷¹. Onder 'nauwe banden' moet worden verstaan:

- 1° een situatie waarin een deelnemingsverhouding bestaat of;
  - 2° een situatie waarin vennootschappen verbonden vennootschappen zijn in de zin van het Wetboek van vennootschappen of;
  - 3° een band van dezelfde aard als bedoeld in bovenstaand punt 1° en 2° tussen een natuurlijke persoon en een rechtspersoon⁷².
- Niettegenstaande het zojuist bepaalde betreffende wat onder 'nauwe banden' moet worden verstaan, worden de volgende

---

⁷⁰ Wetsontwerp statuut en controle beheersvennootschappen, 38-39.

⁷¹ Wetsontwerp statuut en controle beheersvennootschappen, 39.

⁷² Artikel 65ter, §5, lid 2 Auteurswet.

situaties vermoed nauwe banden te creëren: de bestuursorganen zijn voor ten minste de meerderheid uit dezelfde personen samengesteld, de zetel of de exploitatiezetel is op hetzelfde adres gevestigd, er bestaan duurzame en relevante, rechtstreekse of onrechtstreekse banden op het vlak van administratieve, financiële of logistieke bijstand, dan wel van bijstand inzake human resources of infrastructuur⁷³.

Opgemerkt moet worden dat artikel 65ter, §5 Auteurswet er niet toe strekt de toetredings- of samenwerkingsformules te beperken tussen beheersvennootschappen die met naleving van artikel 67 Auteurswet gespecialiseerde beheersdiensten met toegevoegde waarden wensen aan te bieden, de administratieve last van de gebruikers wensen te verlagen of nog, de algemene efficiëntie van het beheer willen verhogen in het voordeel van de rechthebbenden. Dergelijke formules kunnen onder meer beantwoorden aan de internationalisering van de exploitatie van repertoria en van activiteiten inzake het beheer van rechten⁷⁴.

De wetgever heeft er aldus voor geopteerd om de vrijheid van ondernemen van de Belgische beheersverenigingen te eerbiedigen. Het wetsontwerp dat uiteindelijk leidde tot de wet van 10 december 2009 werd in die zin bijgestuurd, en de initiële bepaling dat verenigingen slechts deelnemingen mogen bezitten in het maatschappelijk kapitaal van andere vennootschappen of verenigingen indien deze het beheer van de hen toevertrouwde rechten niet in gevaar kunnen brengen werd geschrapt. Belgische beheersverenigingen kunnen aldus belangrijke strategische keuzes maken en beslissen over de oprichting of de toetreding tot nationale of internationale

---

⁷³ Art. 65ter, §5, lid 3 A.W.

⁷⁴ Wetsontwerp statuut en controle beheersvennootschappen, 39.

samenwerkingsverbanden. Dergelijke banden mogen evenwel geen belemmering vormen voor een passend individueel of geconsolideerd toezicht op de vereniging.

Art. 65sexies

Art. 65sexies De bestuurders en de dagelijkse bestuurders van een vennootschap voor het beheer van de rechten zijn onderworpen aan het bepaalde in de artikelen 527 en 528 van het Wetboek van vennootschappen, waarbij een overtreding van hoofdstuk VII van deze wet en van de uitvoeringsbesluiten ervan wordt gelijkgesteld met een overtreding van het Wetboek van vennootschappen

Art. 65sexies Les personnes qui assument la gestion ou l'administration d'une société de gestion des droits sont soumises aux dispositions des articles 527 et 528 du Code des Sociétés, étant entendu que la violation du chapitre VII de la présente loi et de ses arrêtés d'exécution est assimilée à la violation du Code des sociétés.

Carine Libert
Hendrik Vanhees

Artikel 65sexies Auteurswet van 30 juni 1994 (Auteurswet) bevat een regeling inzake de aansprakelijkheid van de bestuurders en de dagelijkse bestuurders van een vennootschap voor het beheer van de door de Auteurswet erkende rechten. Het bepaalt meer bepaald dat de bestuurders en de dagelijkse bestuurders van dergelijke beheersvennootschappen onderworpen zijn aan het bepaalde in de artikelen 527 en 528 van het Wetboek van vennootschappen (W. Venn.), waarbij een overtreding van hoofdstuk VII van de Auteurswet, dat handelt over de vennootschappen voor het beheer van de rechten, en van de uitvoeringsbesluiten ervan wordt gelijkgesteld met een overtreding van het Wetboek van vennootschappen. Artikel 527 W. Venn. bepaalt:

“De bestuurders, leden van het directiecomité en dagelijks bestuurders zijn overeenkomstig het gemeen recht verantwoordelijk voor de vervulling van de hun opgedragen taak en aansprakelijk voor de tekortkomingen in hun bestuur.”,

en artikel 528 W. Venn. stelt:

"De bestuurders zijn, hetzij jegens de vennootschap, hetzij jegens derden, hoofdelijk aansprakelijk voor alle schade die het gevolg is van overtreding van de bepalingen van dit wetboek of van de statuten van de vennootschap.

Het eerste lid is eveneens van toepassing op de leden van het directiecomité.

Wat overtredingen betreft waaraan zij geen deel hebben gehad, worden de bestuurders en de leden van het directiecomité slechts ontheven van de aansprakelijkheid bepaald in het eerste en het tweede lid indien hun geen schuld kan worden verweten en zij die overtredingen, naargelang van het geval, hebben aangeklaagd op de eerste algemene vergadering of op de eerstkomende zitting van de raad van bestuur nadat zij er kennis van hebben gekregen."⁷⁵.

De parlementaire voorbereiding bij artikel 65sexies Auteurswet herinnert er aan dat het aansprakelijkheidsregime van de artikelen 527 en 528 W. Venn. ook geldt voor de personen die in België met het bestuur van een bijkantoor van een buitenlandse beheersvennootschap zijn belast in geval van overtredingen van hoofdstuk VII Auteurswet en van de uitvoeringsbesluiten ervan. Artikel 59 W. Venn. bepaalt immers dat zij die in België met het bestuur van een bijkantoor van een buitenlandse vennootschap zijn belast, jegens derden dezelfde aansprakelijkheid dragen als degenen die een Belgische vennootschap besturen⁷⁶.

---

⁷⁵ Zie voor een toelichting over de aansprakelijkheid van bestuurders en dagelijkse bestuurders conform de artikelen 527 en 528 W. Venn.: E. DIRIX, R. STEENNOT en H. VANHEES, Handels- en economisch recht in hoofdlijnen, Mortsel, Intersentia, 2011, 105 e.v., randnr. 128 e.v.

⁷⁶ Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 30 juni 1994 betreffende het auteursrecht en de naburige rechten wat het statuut van en de controle op de vennootschappen voor het beheer van rechten betreft, Parl. St. Kamer, Zitting 2008-2009, doc. nr. 2051/001, pag. 43.

Art. 66bis

Art.66bis §1 Na overleg met de beheersvennootschappen, de organisaties die de debiteuren van de rechten vertegenwoordigen en de organisaties die de consumenten vertegenwoordigen, die zetelen in het overlegcomité ingesteld door artikel 78ter, bepaalt de Koning:

- 1° de minimuminformatie die de documenten betreffende de inning van rechten die door de beheersvennootschappen ter kennis van het publiek worden gebracht onverminderd andere wettelijke bepalingen moeten bevatten;
- 2° de minimuminformatie die de facturen afkomstig van de beheersvennootschappen onverminderd andere wettelijke bepalingen moeten bevatten.

De Koning kan een onderscheid maken betreffende de minimuminformatie bepaald in het eerste lid, 1° en 2°, in functie van de betreffende rechten.

§2 Na overleg met de beheersvennootschappen, de organisaties die de debiteuren van de rechten vertegenwoordigen en de organisaties die de consumenten vertegenwoordigen, die zetelen in het overlegcomité ingesteld door artikel 78ter en onverminderd het exclusieve recht van auteurs en houders van naburige rechten, kan de Koning, rekening houdend met de verschillende categorieën van werken en de verschillende exploitatiewijzen, nadere regels bepalen voor de administratieve vereenvoudiging van de inning van de vergoedingen voor de openbare uitvoering van muzikale werken, alsook voor de inningen die verricht worden door de vennootschappen aangesteld door de Koning overeenkomstig de artikelen 55, 59 en 63.

Art. 66bis §1 Après concertation avec les sociétés de gestion des droits, les organisations représentant les débiteurs de droits et les organisations représentant les consommateurs siégeant au sein du comité de concertation institué par l'article 78ter, le Roi fixe:

- 1° les informations minimales que doivent contenir les documents relatifs à la perception des droits qui sont portés à la connaissance du public par les sociétés de gestion, sans préjudice d'autres dispositions légales;
- 2° les informations minimales que doivent contenir les factures émanant des sociétés de gestion sans préjudice d'autres dispositions légales.

Le Roi peut différencier les informations minimales visées à l'alinéa 1er, 1° et 2° en fonction des droits concernés.

§2 Après concertation avec les sociétés de gestion des droits, les organisations représentant les débiteurs de droits

et les organisations représentant les consommateurs siégeant au sein du comité de concertation institué par l'article 78ter et sans préjudice du droit exclusif des auteurs et titulaires de droits voisins, le Roi peut fixer, en tenant compte des différentes catégories d'œuvres et des différents modes d'exploitation, des modalités pour la simplification administrative de la perception par les sociétés de gestion des droits, des rémunérations pour l'exécution publique des œuvres musicales, ainsi que pour les perceptions effectuées par les sociétés de gestion désignées par le Roi en vertu des articles 55, 59 et 63.

Carine Libert
Hendrik Vanhees

user 27/1/13 20:26
Met opmaak: Nederlands

Artikel 66bis Auteurswet van 30 juni 1994 (Auteurswet) betreft de gegevens die de stukken uitgaande van beheersvennootschappen naar de gebruikers moeten bevatten, en wil tegemoetkomen aan de vraag van de gebruikersfederaties onder andere uit de socio-culturele sector, om de uitdrukkelijke waarborg te hebben dat gebruikers ingelicht worden over de inning en tarifiering van de rechten alsook over de mogelijkheden in beroep te gaan tegen de eisen van vennootschappen voor het beheer van de rechten⁷⁷.

Gelet op zojuist aangegeven doelstelling, bepaalt artikel 66bis, §1, lid 1, 1° Auteurswet vooreerst dat de Koning, na overleg met de beheersvennootschappen, de organisaties die de debiteuren van de rechten vertegenwoordigen en de organisaties die de consumenten vertegenwoordigen, en die zetelen in het overlegcomité ingesteld door artikel 78ter Auteurswet, de minimuminformatie bepaalt die de documenten betreffende de inning van rechten die door de beheersvennootschappen ter kennis van het publiek worden gebracht, onverminderd andere wettelijke bepalingen, moeten bevatten. Krachtens artikel

⁷⁷ Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 30 juni 1994 betreffende het auteursrecht en de naburige rechten wat het statuut van en de controle op de vennootschappen voor het beheer van rechten betreft (hierna verder aangeduid als: Wetsontwerp statuut en controle beheersvennootschappen), Parl. St. Kamer, Zitting 2008-2009, doc. nr. 2051/001, pag. 46.

66bis, §1, lid 1, 2° Auteurswet bepaalt de Koning, na hetzelfde overleg, de minimuminformatie die de facturen afkomstig van de beheersvennootschappen, onverminderd andere wettelijke bepalingen, moeten bevatten. Het begrip 'facturen' in artikel 66bis, §1, 2° Auteurswet dient in ruime zin opgevat te worden en duidt meer bepaald op de verzoeken om de rechten te betalen en op de facturen die pro forma zijn opgesteld in overeenstemming met de btw-wetgeving⁷⁸. De Koning kan een onderscheid maken wat de inhoud van de minimuminformatie bedoeld in art. 66bis, §1, lid 1, 1° en 2° Auteurswet betreft, in functie van de betreffende rechten⁷⁹. Krachtens de parlementaire voorbereiding geldt artikel 66bis, §1 Auteurswet onverminderd enerzijds de andere bepalingen van de Auteurswet die de Koning of een andere entiteit bevoegd verklaren om gegevens vast te stellen, zoals artikel 55, lid 3 en 61, lid 2 Auteurswet⁸⁰, en anderzijds de wetgevingen die op fiscaal of handelsvlak vermeldingen op de facturen opleggen⁸¹.

Artikel 66bis, §2 Auteurswet bepaalt dat de Koning, na overleg met de beheersvennootschappen, de organisaties die de debiteuren van de rechten vertegenwoordigen en de organisaties die de consumenten vertegenwoordigen, en die zetelen in het overlegcomité ingesteld door artikel 78ter Auteurswet, en onverminderd het exclusieve recht van auteurs en houders van naburige rechten, en rekening houdend met de verschillende categorieën van werken en de verschillende exploitatiewijzen,

---

⁷⁸ Wetsontwerp statuut en controle beheersvennootschappen, pag. 46.

⁷⁹ Artikel 66bis, §1, lid 2 Auteurswet en Wetsontwerp statuut en controle beheersvennootschappen, pag. 46.

⁸⁰ Artikel 55, lid 3 Auteurswet bepaalt, inzake de thuiskopie, dat de Koning de nadere regels bepaalt voor de inning en verdeling van en de controle op de vergoeding, alsmede het tijdstip waarop die vergoeding is verschuldigd. Artikel 61, lid 2 Auteurswet bepaalt hetzelfde inzake de reprografie.

⁸¹ Wetsontwerp statuut en controle beheersvennootschappen, pag. 46.

nadere regels kan bepalen voor de administratieve vereenvoudiging van de inning van de vergoedingen voor de openbare uitvoering van muzikale werken, alsook voor de inningen die verricht worden door de vennootschappen aangesteld door de Koning overeenkomstig de artikelen 55, 59 en 63 Auteurswet. Doelstelling van artikel 66bis, §2 Auteurswet is om de administratieve lasten voor de gebruikers te verminderen, evenwel zonder de bestaande vergoeding van de rechthebbenden in het gedrang te brengen, maar deze vooropgestelde administratieve vereenvoudiging is duidelijk beperkt tot het vereenvoudigen van de inning van de vergoedingen voor de openbare uitvoering van muziek, met inbegrip van de billijke vergoeding bedoeld in artikel 42 Auteurswet, alsook de inningen die verricht worden door Auvibel (thuis kopie)⁸² en Reprobel (reprografie en leenrecht)^{83/84}. Krachtens de parlementaire voorbereiding zal de Koning met de betrokken beheersvennootschappen overleggen teneinde binnen een redelijke termijn een administratieve vereenvoudiging door hen zelf te organiseren via samenwerking. Wanneer de betrokken beheersvennootschappen zelf voldoende maatregelen nemen om tot een administratieve vereenvoudiging voor de debiteurs te komen, is er a priori geen reden waarom de Koning een koninklijk besluit zou aannemen, behoudens indien specifieke uitvoeringsmodaliteiten nodig zijn om de maatregelen van de beheersvennootschappen uit te voeren of te steunen. Indien echter, niet binnen een redelijke termijn een akkoord kan worden bereikt, zal, krachtens de parlementaire voorbereiding, de Koning zich verplicht zien om een koninklijk besluit uit te

---

⁸² Cf. de verwijzing in artikel 66bis, §2 Auteurswet naar de inningen die verricht worden door de vennootschap aangesteld door de Koning overeenkomstig artikel 55 Auteurswet.

⁸³ Cf. de verwijzing in artikel 66bis, §2 Auteurswet naar de inningen die verricht worden door de vennootschappen aangesteld door de Koning overeenkomstig de artikelen 59 en 63 Auteurswet.

⁸⁴ Wetsontwerp statuut en controle beheersvennootschappen, pag. 46-47.

vaardigen waarin maatregelen tot administratieve vereenvoudiging opgelegd worden⁸⁵.

In de praktijk werden reeds belangrijke stappen gezet en een zekere administratieve vereenvoudiging gerealiseerd. Zo hebben de Belgische beheersverenigingen SABAM, SIMIM en URADEX met de medewerking van de Dienst Administratieve Vereenvoudiging op 14 januari 2010 de website "de eengemaakte aangifte.be" gelanceerd. Dankzij deze website volstaat het om eenmaal een aangifte te doen van het gebruik van muziek en op grond waarvan een jaarcontract zowel voor de vergoeding van het auteursrecht als voor de betaling van de billijke vergoeding kan worden afgesloten. Intussen werd ook UNISONO een feit, zijnde een samenwerkingsverband tussen dezelfde beheersverenigingen en die instaat voor de gezamenlijke inning van de auteurs- en naburige rechten voor het gebruik van muziek in bedrijven.

Het is juist dat de wet voorziet dat, indien nodig, de Koning verdere maatregelen van administratieve vereenvoudiging kan opleggen. Hierbij mag evenwel niet uit het oog worden verloren dat een vereenvoudigde administratie, en aldus een gezamenlijke inning van een auteursrecht - dat een exclusief recht is en waarvan de tarifieringsregels door de beheersvereniging worden opgesteld in functie van het effectief gebruik van de werken zoals inkomgeld en oppervlakte en die dus ook geval per geval dienen nagezien te worden - en een naburig recht - dat in sommige gevallen een recht op vergoeding is (billijke vergoeding) en aldus bij K.B. wordt vastgelegd - geen eenvoudige zaak is.

---

⁸⁵ Wetsontwerp statuut en controle beheersvennootschappen, pag. 47.

Het recht van de gebruiker op meer administratieve vereenvoudiging is nobel en begrijpelijk; maar voor de beheersverenigingen dient dit zonder te veel bijkomende kosten en administratieve lasten te kunnen worden ingewilligd en zeker zonder risico op de uitholling van het exclusief recht van de rechthebbenden.

Art. 66ter

Art. 66ter De Koning kan na overleg met de Commissie voor de boekhoudkundige Normen, het Instituut der Bedrijfsrevisoren en de beheersvennootschappen die zetelen binnen het overlegcomité ingesteld door artikel 78ter de minimuminformatie bepalen die de stukken inzake het beheer van de rechten die door de beheersvennootschappen ter kennis worden gebracht van of worden gebruikt ten aanzien van de rechthebbenden moeten bevatten, onverminderd andere wettelijke bepalingen, om zo de rechthebbenden duidelijke, volledige en precieze informatie te verschaffen over de onderwerpen die in deze documenten worden behandeld.

De Koning kan een onderscheid maken inzake de minimuminformatie bepaald in het eerste lid, in functie van de betreffende rechten.

Art. 66ter Après concertation avec la commission des normes comptables, l'Institut des réviseurs d'entreprises et les sociétés de gestion des droits siégeant au sein du comité de concertation institué par l'article 78ter et sans préjudice d'autres dispositions légales, le Roi peut fixer les informations minimales que doivent contenir les documents relatifs à la gestion des droits qui sont portés à la connaissance ou utilisés à l'égard des ayants droit par les sociétés de gestion de manière à fournir aux ayants droit une information claire, complète et précise concernant les questions traitées dans ces documents.

Le Roi peut différencier les informations minimales visées à l'alinéa 1er en fonction des droits concernés.

Carine Libert
Hendrik Vanhees

Krachtens artikel 66ter, lid 1 Auteurswet van 30 juni 1994 (Auteurswet) kan de Koning na overleg met de Commissie voor de boekhoudkundige Normen, het Instituut der Bedrijfsrevisoren en de beheersvennootschappen die zetelen binnen het overlegcomité ingesteld door artikel 78ter Auteurswet de minimuminformatie bepalen die de stukken inzake het beheer van de rechten die door de beheersvennootschappen ter kennis worden gebracht van of worden gebruikt ten aanzien van de rechthebbenden moeten bevatten, onverminderd andere wettelijke bepalingen, teneinde

de rechthebbenden duidelijke, volledige en precieze informatie te verschaffen over de onderwerpen die in deze documenten worden behandeld. Met de 'stukken' waarvan in deze bepaling sprake is, worden bijv. de individuele afrekeningen bedoeld van de door de rechthebbenden ontvangen rechten⁸⁶. De minimuminformatie waarvan in artikel 66ter, lid 1 Auteurswet sprake is zou, krachtens de parlementaire voorbereiding, bijv. kunnen bestaan in de identificatie van de toegepaste verdelingsregels, en de identificatie van de verschillende toegepaste afhoudingen⁸⁷. De Koning kan wel, inzake deze minimuminformatie, een onderscheid maken in functie van de betreffende rechten⁸⁸.

---

⁸⁶ Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 30 juni 1994 betreffende het auteursrecht en de naburige rechten wat het statuut van en de controle op de vennootschappen voor het beheer van rechten betreft (hierna verder aangeduid als: Wetsontwerp statuut en controle beheersvennootschappen), Parl. St. Kamer, Zitting 2008-2009, doc. nr. 2051/001, pag. 47.

⁸⁷ Wetsontwerp statuut en controle beheersvennootschappen, pag. 47.

⁸⁸ Artikel 66ter, lid 2 Auteurswet.

Art. 66quater

Art. 66quater §1 Niettegenstaande ieder andersluidend beding, kunnen de statuten, reglementen of overeenkomsten van de vennootschappen een rechthebbende niet beletten het beheer van de rechten die betrekking hebben op een of meer categorieën van werken of prestaties van zijn repertoire toe te vertrouwen aan een andere vennootschap van zijn keuze of om het beheer zelf uit te oefenen.

Voor zover de rechthebbende een opzegging van zes maanden voor het einde van het boekjaar geeft, tenzij een kortere termijn voorzien wordt in de overeenkomst met de rechthebbende, zal de terugtrekking van de rechten uitwerking hebben de eerste dag van het volgende boekjaar. Indien de opzegging van de terugtrekking minder dan zes maanden voor het einde van het boekjaar wordt gegeven of minder dan de termijn die voorzien wordt in de overeenkomst met de rechthebbende indien deze korter is dan zes maanden, heeft de terugtrekking uitwerking de eerste dag van het boekjaar dat volgt op het daarop volgende boekjaar.

De terugtrekking van de rechten gebeurt zonder afbreuk te doen aan de rechtshandelingen die voordien door de vennootschap zijn gesteld.

§2 De persoon die van een wettig belang doet blijken heeft het recht om de gehele repertoires die de beheersvennootschappen beheren, ter plaatse of schriftelijk te raadplegen. Indien een persoon met een wettig belang een schriftelijk verzoek richt aan de beheersvennootschap teneinde zich te informeren of een bepaald werk tot het repertoire van de beheersvennootschap behoort, dient deze laatste de verzoeker binnen de termijn van drie weken vanaf de ontvangst van het verzoek een volledig en schriftelijk antwoord te verschaffen.

De beheersvennootschappen maken aan het einde van hun boekjaar een geactualiseerde lijst met alle namen van de rechthebbenden die hen bij overeenkomst het beheer van hun rechten hebben toevertrouwd, met uitzondering van de rechthebbenden waarvan de rechten beheerd worden in uitvoering van overeenkomsten gesloten met andere Belgische of buitenlandse beheersvennootschappen, over aan de Controledienst.

Art. 66quater §1 Nonobstant toute clause contraire, les statuts, règlements ou contrats des sociétés ne peuvent empêcher un ayant droit de confier la gestion des droits afférents à une ou plusieurs catégories d'œuvres ou de prestations de son répertoire à une autre société de son choix, ni d'en assurer lui-même la gestion.

Pour autant que l'ayant droit notifie un préavis de six mois avant la fin de l'exercice comptable, à moins qu'un délai de préavis plus court soit prévu dans le contrat conclu avec l'ayant droit, le retrait des droits prendra effet le premier jour de l'exercice suivant. Lorsque le préavis de retrait est notifié moins de six mois avant la fin de l'exercice, ou sans respecter le délai prévu dans le contrat conclu avec l'ayant droit lorsque celui-ci est inférieur à six mois, il ne prendra effet que le premier jour de l'exercice succédant à l'exercice suivant.

Le retrait des droits a lieu sans préjudice des actes juridiques antérieurement accomplis par la société.

§2 La personne qui présente un intérêt légitime a le droit de consulter sur place ou par écrit l'entière des répertoires que gèrent les sociétés de gestion. Si une personne présentant un intérêt légitime adresse une demande écrite à la société de gestion afin de s'informer sur l'appartenance à cette société de gestion d'une certaine œuvre, cette société doit fournir au requérant une réponse complète et écrite endéans les trois semaines qui suivent la réception de la requête.

Les sociétés de gestion transmettent au service de contrôle à la fin de chaque exercice comptable une liste actualisée avec le nom de tous les ayants droit qui leur ont confié par contrat la gestion de leurs droits, à l'exception des ayants droit dont les droits sont gérés en exécution de contrats conclus avec d'autres sociétés de gestion établies en Belgique ou étrangères

Carine Libert
Hendrik Vanhees

user 27/1/13 20:26
Met opmaak: Nederlands

Het huidige artikel 66quater Auteurswet van 30 juni 1994 (Auteurswet) werd ingevoerd door artikel 16 van de wet van 10 december 2009 tot wijziging van de wet van 30 juni 1994 betreffende het auteursrecht en de naburige rechten wat het statuut van en de controle op de vennootschappen voor het beheer van de rechten betreft⁸⁹, en trad in werking op 1 april 2010⁹⁰.

Afdeling 1

⁸⁹ B.S., 23 december 2009, 80461. Deze wet wordt hierna verder aangeduid als '(de) wet van 10 december 2009'.

⁹⁰ Cf. art. 45 wet 10 december 2009.

Artikel 66quater, §1 Auteurswet

Krachtens artikel 66quater, §1, lid 1 Auteurswet kunnen, niettegenstaande ieder andersluidend beding, de statuten, reglementen of overeenkomsten van de beheersvennootschappen een rechthebbende niet beletten het beheer van de rechten die betrekking hebben op één of meer categorieën van werken of prestaties van zijn repertoire toe te vertrouwen aan een andere vennootschap van zijn keuze of om het beheer zelf uit te oefenen. Krachtens deze bepaling is een rechthebbende dus vrij om aan een beheersvennootschap slechts het beheer toe te vertrouwen van één of een aantal categorieën van werken of prestaties, terwijl hij het beheer van andere categorieën van werken of prestaties aan een andere beheersvennootschap toevertrouwt en/of zelf waarneemt. Deze vrijheid kan hem op geen enkele wijze ontnomen worden, dus ook niet op grond van de statuten of reglementen van, of via clausules in de toetredingsovereenkomst met de beheersvennootschap waaraan hij slechts het beheer van één of enkele categorieën van werken of prestaties toevertrouwde. Opgepast moet wel worden. Artikel 66quater, §1, lid 1 Auteurswet spreekt over 'categorieën van werken' (bijv. muziekwerken, audiovisuele werken, letterkundige werken, werken van grafische of beeldende kunst). Beheersvennootschappen kunnen dus eisen dat een auteur hun het beheer toevertrouwt van een welomschreven categorie van werken of prestaties, en zich verzetten tegen het feit dat een rechthebbende bijv. zelf het beheer van bepaalde werken of prestaties wil waarnemen en het beheer van andere werken of prestaties die wel tot dezelfde categorie van werken of prestaties behoren wil toevertrouwen aan de beheersvennootschap. De Auteurswet opteert dus voor een systeem waarbij beheersvennootschappen kunnen verlangen dat het beheer slechts zal kunnen geschieden voor een categorie

van werken, en niet voor één of bepaalde individuele werken⁹¹.

In de parlementaire voorbereiding van het huidige artikel 66quater Auteurswet staat immers ook te lezen dat een al te grote fragmentatie van de werken of prestaties waarvan het beheer aan een beheersvennootschap zou worden toegekend, het collectief beheer in de praktijk onwerkbaar zou kunnen maken. Volgens deze parlementaire voorbereiding zou de mogelijkheid van het toekennen van een beheer per werk bijv.

disproportionele administratieve en werkingskosten met zich meebrengen, zodat uiteindelijk ook de prijs voor de gebruiker disproportioneel zou verhogen⁹². In lijn met het Europees recht moet voor een rechthebbende naast een opsplitsing per categorie van werken of prestaties ook een opsplitsing per exploitatiewijze (bijv. het (grafisch) reproductierecht, het algemeen op- of uitvoeringrecht) en per territoriaal gebied (bijv. België, een aantal Europese landen, de E.U.) mogelijk zijn⁹³. Een rechthebbende moet er dus bijv. vrij voor kunnen opteren aan een beheersvennootschap het beheer toe te vertrouwen van de rechten die rusten op een bepaalde categorie van werken, m.b.t. een bepaalde exploitatiewijze en voor een bepaald territoriaal afgebakend gebied. Het beheer van de rechten van de andere categorieën van werken, voor de andere exploitatiewijzen en voor andere territoriale gebieden moet hij kunnen toevertrouwen aan (een) andere

---

⁹¹ Zie hierover: C. LIBERT, 'Art. 66 A.W.', in Huldeboek Jan Corbet - De Belgische auteurswet. Artikelsgewijze commentaar, F. BRISON en H. VANHEES (eds.), Brussel, Larcier, 2008, 2^e herziene druk, 369-370.

⁹² Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 30 juni 1994 betreffende het auteursrecht en de naburige rechten wat het statuut van en de controle op de vennootschappen voor het beheer van rechten betreft (hierna verder aangeduid als: Wetsontwerp statuut en controle beheersvennootschappen), Parl. St. Kamer, Zitting 2008-2009, doc. nr. 2051/001, pag. 48. Zie hierover ook: C. LIBERT, l.c., 369-370.

⁹³ Zie in dit verband o.a.: Beschikking van de Commissie van 2 juni 1971 inzake een procedure op grond van art. 86 van het Verdrag (GEMA), P.B., 1971, L 134, 15 en H.v.J., 21 maart 1974, zaak 127/73 (BRT t/ Sabam), Jur., 1974, 313.

beheersvennootschap(pen), of zelf kunnen waarnemen⁹⁴. Uit artikel 66quater Auteurswet blijkt duidelijk dat collectief beheer en individueel beheer perfect kunnen samengaan⁹⁵.

De vrijheid vervat in artikel 66quater, §1, lid 1 Auteurswet brengt mee dat een rechthebbende op ieder ogenblik kan beslissen om een einde te maken aan het beheer door een beheersvennootschap van alle, enkele of één van de haar toevertrouwde categorieën van werken of prestaties, en dit voor alle of enkele van de toevertrouwde exploitatiewijzen en voor alle of enkele van de toegewezen territoriale gebieden. Een rechthebbende kan er bijv. op een bepaald moment voor opteren om het beheer van een bepaalde exploitatiewijze inzake een bepaalde categorie van werken of prestaties voor een welbepaald territorium aan een andere beheersvennootschap toe te vertrouwen of zelf waar te nemen⁹⁶. Artikel 66quater, §1, lid 2 Auteurswet bepaalt nu in dit verband wanneer de opzegging dient te gebeuren, en van wanneer af zij uitwerking zal hebben. Uit deze bepaling vloeit voort dat een opzegging door een rechthebbende ten laatste zes maanden voor het einde van een boekjaar dient te geschieden (een opzegtermijn van minstens zes maanden voor het einde van het boekjaar), en dat ze dan uitwerking zal hebben de eerste dag van het volgend boekjaar. Het is krachtens deze bepaling wel toegestaan dat in de overeenkomst tussen de rechthebbende en de beheersvennootschap een kortere opzegtermijn wordt afgesproken en wordt voorzien dat de opzegging kan gebeuren minder dan zes maanden voor het einde van het boekjaar, maar toch uitwerking zal hebben op de eerste dag van het volgend boekjaar. Indien

---

⁹⁴ Zie hierover ook: C. LIBERT, l.c., 370.

⁹⁵ C. LIBERT, l.c., 369-370.

⁹⁶ In deze zin: Wetsontwerp statuut en controle beheersvennootschappen, pag. 47-48.

dergelijke andersluidende regeling niet voorzien is in de overeenkomst tussen de rechthebbende en zijn beheersvennootschap en de opzegging minder dan zes maanden voor het einde van het boekjaar wordt gegeven, of indien in de genoemde overeenkomst een kortere opzegtermijn wordt voorzien, maar de opzegging door de rechthebbende gebeurt met miskenning van deze contractueel voorziene termijn, dan heeft de opzegging slechts uitwerking de eerste dag van het boekjaar dat volgt op het boekjaar dat komt na het boekjaar waarin de opzegging werd gegeven.

Krachtens artikel 66quater, §1, lid 3 Auteurswet doet de terugtrekking van rechten door de rechthebbende geen afbreuk aan de rechtshandelingen die voordien door de vennootschap zijn gesteld. Wanneer dus bijv. een beheersvennootschap een overeenkomst met een omroep heeft gesloten dan kan het feit dat één of enkele auteurs het beheer van hun rechten door deze beheersvennootschap beëindigen niet de overeenkomst van deze beheersvennootschap met de omroeporganisatie in het gedrang brengen.

Afdeling 2

Artikel 66quater, §2 Auteurswet

Overeenkomstig artikel 66quater, §2, lid 1 Auteurswet heeft de persoon die van een wettig belang doet blijken het recht om de gehele repertoires die de beheersvennootschappen beheren, ter plaatse of schriftelijk te raadplegen⁹⁷. Zoals duidelijk uit deze bepaling blijkt heeft enkel een persoon die van een wettig belang doet blijken dergelijk recht. Dit kan bijv. een mogelijke gebruiker van het repertoire van een

---

⁹⁷ Artikel 66quater, §2, lid 1, 1e zin Auteurswet.

beheersvennootschap zijn⁹⁸. Ook vloeit uit deze bepaling duidelijk voort dat de consultatie van het repertoire niet alleen ter plaatse kan gebeuren, maar dat iemand met een wettig belang ook steeds een schriftelijk verzoek kan richten aan de beheersvennootschap⁹⁹. Indien een persoon met een wettig belang een schriftelijk verzoek richt aan de beheersvennootschap teneinde zich te informeren of een bepaald werk tot het repertoire van de beheersvennootschap behoort, dient deze laatste de verzoeker binnen een termijn van drie weken vanaf de ontvangst van het verzoek een volledig en schriftelijk antwoord te verschaffen¹⁰⁰. Opgemerkt moet worden dat, aangezien het de doelstelling van de wetgever is meer rechtszekerheid te scheppen door ervoor te zorgen dat de gebruikers kunnen controleren of een beheersvennootschap wel degelijk de rechten van deze of gene rechthebbende voor dit werk of die prestatie beheert, het repertoire dat een beheersvennootschap voor derden ter beschikking stelt, overeenkomstig artikel 66quater, §2 Auteurswet, de gegevens moet bevatten die het mogelijk maken de werken, de rechten en de rechthebbenden te identificeren. Met de rechthebbenden worden zowel zij bedoeld die rechtstreeks bij de Belgische beheersvennootschap aangesloten zijn als zij die door de vennootschap vertegenwoordigd worden op basis van overeenkomsten voor samenwerking of wederzijdse vertegenwoordiging¹⁰¹. In de Memorie van Toelichting wordt terecht verwezen naar "rechthebbenden" die bij buitenlandse verenigingen zouden zijn aangesloten en dus niet naar alle individuele werken die door deze rechthebbenden zijn gecreëerd

---

⁹⁸ Wetsontwerp statuut en controle beheersvennootschappen, pag. 48.

⁹⁹ In deze zin ook: Wetsontwerp statuut en controle beheersvennootschappen, pag. 48.

¹⁰⁰ Artikel 66quater, §2, lid 1, 2e zin Auteurswet.

¹⁰¹ Wetsontwerp statuut en controle beheersvennootschappen, pag. 48.

en dewelke logischerwijze in de databanken van de desbetreffende buitenlandse beheersverenigingen zijn opgenomen.

Op te merken valt dat de tekst van het oude artikel 66, in fine Auteurswet reeds in een consultatie ter plaatse van de databanken van de Belgische beheersverenigingen voorzag.

Gelet op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, alsook op het op de verenigingen rustend beroepsgeheim (zie verder onder artikel 78 Auteurswet), wordt algemeen deze toegang tot de databank beperkt tot de titel van de werken en de naam of het pseudoniem van de rechthebbenden zonder verdere specificaties zoals bv. de onderlinge rechtenverdeling.

Een gelijkaardige bepaling als deze van artikel 66, *in fine*, is in de Franse wetgeving terug te vinden. Het Franse hof van cassatie is van oordeel dat SACEM aan deze verplichting voldoet door aan de gebruikers van werken een lijst met opgave van de door SACEM afgesloten wederkerigheidsovereenkomsten te overhandigen; alsook tegen vergoeding een lijst te verstrekken met de namen van de Franse en buitenlandse rechthebbenden die rechtstreeks door SACEM worden vertegenwoordigd¹⁰². De Belgische wetgever gaat dus verder op dit punt. Een opgave van de wederkerighedscontracten alleen zou niet volstaan. Er zou ook een opgave dienen te gebeuren van de rechthebbenden die bij deze buitenlandse verenigingen zouden zijn aangesloten.

Overeenkomstig artikel 66quater, §2, lid 2 Auteurswet moeten de beheersvennootschappen aan het einde van hun boekjaar aan de in artikel 76 Auteurswet bedoelde Controledienst voor de beheersvennootschappen een geactualiseerde lijst overmaken met alle namen van de rechthebbenden die hen bij overeenkomst het beheer van hun rechten hebben toevertrouwd, met uitzondering

---

¹⁰²Cass. Fr. 8 juni 2004, *RIDA* 2004, 283.

van de rechthebbenden waarvan de rechten beheerd worden in uitvoering van overeenkomsten gesloten met andere Belgische of buitenlandse beheersvennootschappen. Deze verplichting doet geen afbreuk aan de mogelijkheid voor de genoemde Controledienst om, zoals voorzien in artikel 77bis, §1, 1° Auteurswet, op eerste verzoek de documenten, stukken of boeken die zij voor hun opsporingen en vaststellingen nodig hebben, te doen voorleggen en daarvan afschrift te nemen. Bijgevolg kan de Controledienst ten allen tijde het geactualiseerde repertoire, of bepaalde onderdelen van dit repertoire, opvragen bij de beheersvennootschappen¹⁰³. Elke belanghebbende kan op basis van artikel 66quater, §2, lid 1 Auteurswet ook zelf steeds alle namen van de rechthebbenden die de beheersvennootschappen bij overeenkomst het beheer van hun rechten hebben toevertrouwd, schriftelijk opvragen¹⁰⁴.

---

¹⁰³ Wetsontwerp statuut en controle beheersvennootschappen, pag. 49.

¹⁰⁴ Wetsontwerp statuut en controle beheersvennootschappen, pag. 49.

Art. 66quinquies

Art. 66quinquies §1 De beheersvennootschappen mogen noch op rechtstreekse noch op onrechtstreekse wijze kredieten of leningen toestaan. Ze mogen zich evenmin op rechtstreekse of onrechtstreekse wijze borg stellen voor de verbintenissen aangegaan door derden.

§2 Zij mogen enkel voorschotten op de rechten toekennen als elk van de volgende voorwaarden vervuld is:

- zij worden verleend op grond van niet-discriminatoire regels. Deze regels maken een wezenlijk bestanddeel van de verdelingsregels van de beheersvennootschap uit;
- het verlenen van voorschotten brengt het resultaat van de definitieve verdeling niet in het gedrang.

Art. 66quinquies §1. Les sociétés de gestion des droits ne peuvent consentir des crédits ou des prêts, de façon directe ou indirecte. Elles ne peuvent davantage se porter garantes de manière directe ou indirecte des engagements pris par un tiers.

§2 Elles ne peuvent accorder des avances de droits que si chacune des conditions suivantes est remplie:

- elles sont accordées sur la base de règles non discriminatoires. Ces règles constituent un élément essentiel des règles de répartition de la société de gestion;
- l'octroi d'avances ne compromet pas le résultat de la répartition définitive.

Carine Libert
Hendrik Vanhees

Krachtens artikel 66quinquies, §1, 1e zin Auteurswet van 30 juni 1994 (Auteurswet) mogen de beheersvennootschappen noch op rechtstreekse noch op onrechtstreekse wijze kredieten of leningen toestaan. Tevens mogen ze zich evenmin op rechtstreekse of onrechtstreekse wijze borg stellen voor de verbintenissen aangegaan door derden¹⁰⁵.

Art. 66quinquies, §2 A.W. stelt de minimumregels vast die nageleefd moeten worden wanneer een beheersvennootschap

---

¹⁰⁵ Artikel 66quinquies, §1, 2e zin Auteurswet.

voorschotten op rechten toekent¹⁰⁶. Het bepaalt dat beheersvennootschappen enkel voorschotten op de rechten mogen toekennen als elk van de volgende voorwaarden vervuld is:

1° de voorschotten moeten worden verleend op grond van niet-discriminatoire regels, waarbij deze regels een wezenlijk bestanddeel uitmaken van de verdelingsregels van de beheersvennootschap. De regels voor het toekennen van voorschotten moeten dus in ieder geval in het verdelingsreglement worden opgenomen, en zij moeten objectief en niet-discriminatoire zijn¹⁰⁷;

2° het verlenen van voorschotten mag het resultaat van de definitieve verdeling niet in het gedrang brengen. Deze voorwaarde houdt bijvoorbeeld in dat de beheersvennootschap verantwoordingsstukken zal dienen te eisen van de rechthebbende, die de omvang van de exploitatie van zijn werken aannemelijk maken, dat het percentage van het voorschot niet te hoog mag zijn in verhouding tot de aannemelijk gemaakte exploitatie, en in het algemeen dat het toekennen van de voorschotten moet geschieden overeenkomstig de regels van een voorzichtig beheer van de rechten¹⁰⁸. Het is eigenaardig om vast te stellen dat volgens de parlementaire voorbereiding een beheersvereniging een voorschot zou mogen toekennen op rechten die nog niet effectief werden geïnd; en dat hierbij de opgave van de omvang van de exploitatie door de rechthebbende als voldoende zou worden geacht. Quid indien de gebruiker van de betrokken werken weigert om te betalen of nog, in falings gaat? Quid met betrekking tot exploitaties in het buitenland en waarbij de Belgische beheersvereniging geen vat heeft op de

---

¹⁰⁶ Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 30 juni 1994 betreffende het auteursrecht en de naburige rechten wat het statuut van en de controle op de vennootschappen voor het beheer van rechten betreft (hierna verder aangeduid als: Wetsontwerp statuut en controle beheersvennootschappen), Parl. St. Kamer, Zitting 2008-2009, doc. nr. 2051/001, pag. 49.

¹⁰⁷ Wetsontwerp statuut en controle beheersvennootschappen, pag. 49.

¹⁰⁸ Wetsontwerp statuut en controle beheersvennootschappen, pag. 49.

inning van de verschuldigde rechten. De werkwijze zoals geïmplementeerd in de Memorie van Toelichting riskeert dus wel het resultaat van de definitieve verdeling in het gedrang te brengen. Het zou veiliger zijn te stellen dat een voorschot maar kan worden toegekend indien de rechten effectief werden geïnd maar nog niet conform het verdelingsreglement aan de rechthebbende konden worden uitbetaald. Een inbreuk op deze bepaling wordt niet als een zware inbreuk beschouwd die strafrechtelijk sanctioneerbaar is. Gelet op de onduidelijke tekst van de Memorie van Toelichting is dit een goede zaak. De parlementaire voorbereiding van art. 66quinquies Auteurswet voegt hieraan toe dat op boekhoudkundig vlak de voorschotten niet betaald kunnen worden met middelen die zich in de wettelijke boekhoudkundige reserves bevinden¹⁰⁹.

---

¹⁰⁹ Wetsontwerp statuut en controle beheersvennootschappen, pag. 49.

Art. 66sexies

Art. 66sexies §1 Onverminderd artikel 58, § 2, kan enkel de algemene vergadering van de in België gevestigde beheersvennootschap met een meerderheid van twee derden van de stemmen van de aanwezige of vertegenwoordigde vennoten, tenzij de statuten in strengere bepalingen voorzien, beslissen dat ten hoogste 10 % van de geïnde rechten door de beheersvennootschap kan worden bestemd voor sociale, culturele of educatieve doeleinden. De algemene vergadering kan daarbij een algemeen kader of algemene richtlijnen vastleggen betreffende de aanwending van die sommen.

Het beheer van de rechten bestemd voor sociale, culturele of educatieve doeleinden wordt uitgevoerd door de beheersvennootschap zelf.

De in België gevestigde beheersvennootschappen die overeenkomstig het eerste lid een deel van hun geboekte rechten bestemmen voor sociale, culturele of educatieve doeleinden, scheiden de rekeningen zodat blijkt welke middelen voor die doelstellingen bestemd worden, alsmede hun daadwerkelijke aanwending.

De toekenning en het gebruik van rechten door de beheersvennootschap ten behoeve van sociale, culturele en educatieve doeleinden maakt elk jaar het voorwerp uit van een verslag van de raad van bestuur, waarin de toekenning en het gebruik van die rechten aangegeven worden. Dit verslag wordt voorgelegd aan de algemene vergadering en wordt ter informatie overgemaakt aan de Controledienst.

§2 Onverminderd artikel 58, § 2, en strengere wettelijke bepalingen van de Lid-Staat waar zij gevestigd zijn, kunnen in een andere Europese Lid-Staat gevestigde beheersvennootschappen ten hoogste 10 % van de in België geïnde rechten bestemmen voor sociale, culturele of educatieve doeleinden.

Het beheer van de rechten bestemd voor sociale, culturele of educatieve doeleinden wordt uitgevoerd door de beheersvennootschap zelf.

De in een andere Europese Lid-Staat gevestigde beheersvennootschappen die overeenkomstig het eerste lid een deel van hun geboekte rechten bestemmen voor sociale, culturele of educatieve doeleinden, scheiden de rekeningen waaruit blijkt welke middelen voor die doelstellingen bestemd worden, alsmede hun daadwerkelijke aanwending.

De toekenning en het gebruik van rechten door de beheersvennootschap ten behoeve van sociale, culturele en educatieve doeleinden maakt elk jaar het voorwerp uit van een verslag van het beheers- of bestuursorgaan, waarin de toekenning en het gebruik van die rechten aangegeven worden. Dit verslag wordt voorgelegd aan de algemene vergadering en wordt ter informatie overgemaakt aan de Controledienst.

Art. 66sexies §1 Sans préjudice de l'article 58, § 2, seule l'assemblée générale de la société de gestion établie en Belgique, décidant à la majorité des deux tiers des associés présents ou représentés, sous réserve de dispositions statutaires plus contraignantes, peut décider qu'au maximum 10% des droits perçus peut être affecté par la société de gestion à des fins sociales, culturelles ou éducatives. L'assemblée générale peut en outre fixer un cadre général ou des directives générales concernant l'affectation de ces sommes.

La gestion des droits affectés à des fins sociales, culturelles ou éducatives est effectuée par la société de gestion elle-même.

Les sociétés de gestion établies en Belgique qui affectent conformément à l'alinéa 1er une partie des droits perçus à des fins sociales, culturelles ou éducatives doivent opérer une séparation des comptes permettant de faire apparaître les ressources affectées à ces fins ainsi que leur utilisation effective.

L'attribution et l'utilisation de droits par la société de gestion des droits à des fins sociales, culturelles ou éducatives fait chaque année l'objet d'un rapport du conseil d'administration dans lequel l'attribution et l'utilisation de ces droits sont indiquées. Ce rapport est soumis à l'assemblée générale et communiqué à titre informatif au service de contrôle.

§2 Sans préjudice de l'article 58, § 2 et des dispositions légales plus contraignantes de l'État membre dans lequel elles sont établies, les sociétés de gestion établies dans un autre État membre de l'Union européenne peuvent décider qu'au maximum 10% des droits perçus en Belgique peut être affecté à des fins sociales, culturelles ou éducatives.

La gestion des droits affectés à des fins sociales, culturelles ou éducatives est effectuée par la société de gestion elle-même.

Les sociétés de gestion établies dans un autre État membre de l'Union européenne qui affectent conformément à l'alinéa 1er une partie des droits perçus à des fins sociales, culturelles ou éducatives doivent opérer une séparation des comptes permettant de faire apparaître les ressources affectées à ces fins ainsi que leur utilisation effective.

L'attribution et l'utilisation de droits par la société de gestion des droits à des fins sociales, culturelles ou éducatives fait chaque année l'objet d'un rapport de l'organe de gestion ou d'administration dans lequel l'attribution et l'utilisation de ces droits sont indiquées. Ce rapport est soumis à l'assemblée générale et communiqué à titre informatif au service de contrôle.

Carine Libert
Hendrik Vanhees

Artikel 66sexies Auteurswet van 30 juni 1994 (Auteurswet) werd ingevoegd door artikel 18 van de wet van 10 december 2009 tot wijziging van de wet van 30 juni 1994 betreffende het auteursrecht en de naburige rechten wat het statuut van en de controle op de vennootschappen voor het beheer van de rechten betreft¹¹⁰. Deze bepaling moet nog op een door de Koning te bepalen tijdstip in werking treden¹¹¹. Zij regelt de aanwending van een deel van de door beheersvennootschappen geïnde rechten voor sociale, culturele of educatieve doeleinden. Via deze regeling wil men de belangen van de rechthebbenden vrijwaren en de ter financiering van de vermelde sociale, culturele en educatieve activiteiten aangewende middelen objectiveren¹¹². Op te merken valt dat de wetgever een praktijk bevestigt die sinds 1935 bestaat en toegepast wordt tussen alle auteursverenigingen van over de ganse wereld en dit niet op alle, maar op welbepaalde, rechten en die zo een internationale solidariteit tussen de auteurs teweegbrengt. Deze afhoudingen zijn opgenomen in de wederkerigheidsovereenkomsten die auteursverenigingen onderling afsluiten. Bedoeling is enerzijds om auteurs sociaal te ondersteunen en anderzijds om het gebruik van werken te promoten en aan de auteurs een zekere bekendheid te verlenen.

Wat de in België gevestigde beheersvennootschappen betreft, bepaalt artikel 66sexies, §1, lid 1 Auteurswet dat enkel de

---

¹¹⁰ B.S., 23 december 2009, 80461. Deze wet wordt hierna verder aangeduid als '(de) wet van 10 december 2009'.

¹¹¹ Cf. artikel 45, 5° wet 10 december 2009.

¹¹² Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 30 juni 1994 betreffende het auteursrecht en de naburige rechten wat het statuut van en de controle op de vennootschappen voor het beheer van rechten betreft (hierna verder aangeduid als: Wetsontwerp statuut en controle beheersvennootschappen), Parl. St. Kamer, Zitting 2008-2009, doc. nr. 2051/001, pag. 50.

algemene vergadering van deze beheersvennootschappen met een meerderheid van twee derden van de stemmen van de aanwezige of vertegenwoordigde vennoten, tenzij de statuten in strengere bepalingen voorzien, kan beslissen dat ten hoogste 10% van de geïnde rechten door de beheersvennootschap kan worden bestemd voor sociale, culturele of educatieve doeleinden¹¹³. De algemene vergadering kan daarbij een algemeen kader of algemene richtlijnen vastleggen betreffende de aanwending van die sommen¹¹⁴. Onder het begrip 'geïnde rechten' moeten de bruto geïnde rechten worden begrepen, dit wil zeggen de rechten voor aftrek van de werkingskosten¹¹⁵. Het is eigenaardig om vast te stellen dat de parlementaire voorbereiding zich mengt in het eigenlijke beheer van rechten dat tot de verantwoordelijkheid van de beheersverenigingen behoort door te preciseren dat deze afhouding voor sociale, culturele en educatieve doeleinden moet gebeuren op de bruto rechten. Deze houding is niet logisch en strookt niet met de geest van de wet van 10 december 2009 die erin bestaat om de commissiepercentages die beheersverenigingen hanteren zo laag mogelijk te houden. Deze stelling strookt ook niet met de internationale afspraken die auteursverenigingen onderling hebben gemaakt en die erin bestaat om eerst de werkingskosten te dekken en dan pas een afhouding voor sociale en culturele doeleinden door te voeren. Wat de genoemde 'sociale, culturele of educatieve doeleinden' betreft, hieronder kunnen nooit activiteiten vallen met louter promotionele doeleinden of publiciteitsdoeleinden voor de beheersvennootschap zelf¹¹⁶. Het beheer van de rechten bestemd voor sociale, culturele of educatieve doeleinden moet worden uitgevoerd door de

---

¹¹³ Artikel 66sexies, §1, lid 1, 1e zin Auteurswet.

¹¹⁴ Artikel 66sexies, §1, lid 1, 2e zin Auteurswet.

¹¹⁵ Wetsontwerp statuut en controle beheersvennootschappen, pag. 50.

¹¹⁶ Wetsontwerp statuut en controle beheersvennootschappen, pag. 50.

beheersvennootschap zelf¹¹⁷. Dit beheer mag dus niet worden gedelegeerd aan een derde die geen erkende beheersvennootschap is¹¹⁸. De verplichting in hoofde van de beheersverenigingen om de rechten die ze afhouden voor sociale, culturele en educatieve doeleinden zelf te beheren verzet zich niet tegen een directe financiering van of een partnership met culturele actoren zoals scholen, festivals of andere¹¹⁹. Dit is ook logisch gezien beheersverenigingen in praktijk beurzen of prijzen toekennen aan rechthebbenden met de bedoeling om aan deze laatsten meer bekendheid en uitstraling toe te kennen en zo het gebruik van hun repertoire te promoten. Krachtens de parlementaire voorbereiding van de wet van 10 december 2009 is de wettelijke plicht voor een beheersvennootschap om het beheer van de rechten bestemd voor sociale, culturele of educatieve doeleinden zelf uit te voeren verklarend van aard, en geeft deze plicht aan dat de besteding van een gedeelte van de geïnde rechten aan sociale, culturele of educatieve doeleinden één van de vormen van beheer van rechten is bedoeld in artikel 65 Auteurswet, en als zodanig enkel mag worden gedaan door een erkende beheersvennootschap¹²⁰. Deze plicht, en dus artikel 66sexies, §1, lid 2 Auteurswet, is evenwel niet van toepassing op de technische dienstverleners van de beheersvennootschappen. Evenwel, om niet binnen het toepassingsgebied van artikel 66sexies, §1, lid 2 Auteurswet te vallen, mag de technische dienstverlener geen enkele statutaire of effectieve activiteit uitoefenen van het innen of verdelen van auteursrechten of naburige rechten voor rekening van meerdere houders van deze rechten. De

---

¹¹⁷ Artikel 66sexies, §1, lid 2 Auteurswet.

¹¹⁸ Wetsontwerp statuut en controle beheersvennootschappen, pag. 50.

¹¹⁹ Wetsontwerp statuut en controle beheersvennootschappen, page. 50.

¹²⁰ Wetsontwerp statuut en controle beheersvennootschappen, pag. 50-51.

verantwoordelijkheid inzake inning en verdeling moet berusten bij de opdrachtgever, zowel ten opzichte van de technische dienstverlener als ten opzichte van derden. De technische dienstverlener kan uitsluitend activiteiten uitoefenen in naam en voor rekening van de opdrachtgever, die beperkt blijven tot technische en dagelijkse taken. In deze optiek kan de technische dienstverlener geen tarieven, noch enige inningsmodaliteit of verdelings- of bestedingsregel opstellen. Dit dient te gebeuren door de beheersvennootschap - opdrachtgever¹²¹.

Krachtens artikel 66sexies, §1, lid 3 Auteurswet scheiden de in België gevestigde beheersvennootschappen die een deel van hun geboekte rechten, overeenkomstig de hoger uiteengezette regeling, bestemmen voor sociale, culturele of educatieve doeleinden, de rekeningen zodat blijkt welke middelen voor die doelstellingen bestemd worden, alsmede hun daadwerkelijke aanwending. De toekenning en het gebruik van rechten door een beheersvennootschap ten behoeve van sociale, culturele en educatieve doeleinden moet elk jaar het voorwerp uitmaken van een verslag van de raad van bestuur, waarin de toekenning en het gebruik van die rechten aangegeven worden¹²². Dit verslag moet worden voorgelegd aan de algemene vergadering en wordt ter informatie overgemaakt aan de Controledienst van de vennootschappen voor het beheer van auteursrechten en naburige rechten¹²³.

Wat de beheersvennootschappen betreft die niet in België gevestigd zijn, maar wel in een andere lidstaat van de Europese Unie (E.U.), en die in België geïnde rechten zouden

---

¹²¹ Wetsontwerp statuut en controle beheersvennootschappen, pag. 51.

¹²² Artikel 66sexies, §1, lid 4, 1e zin Auteurswet.

¹²³ Artikel 66sexies, §1, lid 4, 2e zin Auteurswet.

willen bestemmen voor sociale, culturele of educatieve doeleinden¹²⁴ bepaalt artikel 66sexies, §2, lid 1 Auteurswet dat deze beheersvennootschappen, onverminderd strengere wettelijke bepalingen van de lidstaat waar zij gevestigd zijn, ten hoogste 10% van deze in België geïnde rechten kunnen bestemmen voor sociale, culturele of educatieve doeleinden. Ook hier geldt, zoals voor in België gevestigde beheersvennootschappen¹²⁵, dat het beheer van de rechten bestemd voor sociale, culturele of educatieve doeleinden moet worden uitgevoerd door de beheersvennootschap zelf¹²⁶. Ook zoals voor in België gevestigde beheersvennootschappen¹²⁷, geldt dat de in een andere E.U. lidstaat gevestigde beheersvennootschappen die overeenkomstig de zojuist aangegeven regels een deel van hun geboekte rechten bestemmen voor sociale, culturele of educatieve doeleinden, de rekeningen waaruit blijkt welke middelen voor die doelstellingen bestemd worden, alsmede hun daadwerkelijke aanwending, scheiden¹²⁸. Tenslotte geldt ook, zoals voor in België gevestigde beheersvennootschappen¹²⁹, dat de toekenning en het gebruik van rechten door de in een andere E.U. lidstaat gevestigde beheersvennootschap ten behoeve van sociale, culturele en educatieve doeleinden elk jaar het voorwerp uitmaakt van een verslag van het beheers- of bestuursorgaan, waarin de toekenning en het gebruik van die rechten aangegeven worden¹³⁰. Ook hier moet dit verslag worden voorgelegd aan de

---

¹²⁴ Wetsontwerp statuut en controle beheersvennootschappen, pag. 50.

¹²⁵ Cf. artikel 66sexies, §1, lid 2 Auteurswet.

¹²⁶ Artikel 66sexies, §2, lid 2 Auteurswet.

¹²⁷ Cf. artikel 66sexies, §1, lid 3 Auteurswet.

¹²⁸ Artikel 66sexies, §2, lid 3 Auteurswet.

¹²⁹ Cf. artikel 66sexies, §1, lid 4 Auteurswet.

¹³⁰ Art. 66sexies, §2, lid 4, 1e zin A.W.

algemene vergadering, en ter informatie worden overgemaakt aan de Controledienst van de vennootschappen voor het beheer van auteursrechten en naburige rechten¹³¹.

Opgemerkt moet worden dat zowel krachtens artikel 66sexies, §1, lid 1, 1^e zin Auteurswet, als krachtens artikel 66sexies, §2, lid 1 Auteurswet de mogelijkheid voor de algemene vergadering van in België en in een andere lidstaat van de E.U. gevestigde beheersvennootschappen om te beslissen ten hoogste 10% van de geïnde rechten te bestemmen voor sociale, culturele of educatieve doeleinden, geldt onverminderd artikel 58, §2 Auteurswet. Laatstgenoemde bepaling stelt dat de Gemeenschappen en de federale staat kunnen besluiten om 30% van de opbrengst van de in artikel 55 Auteurswet bedoelde vergoeding inzake de thuiskopie te gebruiken ter aanmoediging van de schepping van werken, en zulks d.m.v. een samenwerkingsakkoord met toepassing van artikel 92bis, §1 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

user 27/1/13 20:26

Verwijderd: .

¹³¹ Art. 66sexies, §2, lid 4, 2e zin A.W.

